

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

децембар 2019 / број 36

12/2019

ЖИВИНАРСКА ФАРМА ДОО

Србија - Златибор, водопад Гостиље

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА ВРГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
 0800 111 111

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.

Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грцић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравец Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

Драгана Вајовић;

мр Жељко Албанезе;

мр Јован Чанак;

др Маријана Жиравец Младеновић,
главни и одговорни уредник часописа
„Пословни саветник“;

дипл. правник Слободанка Келечевић,
виши буџетски инспектор у
Министарству финансија;
дипл. екон. Тања Ђелкапић, млађи
саветник у Министарству финансија

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашевић

Штампа:

Digital art, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836 890
факс: +381 11 2836 474
имејл: urednik@ingpro.rs

СIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657

ПОСЛОВНИ саветник : часопис за
рачуноводство, финансије и порезе / главни
и одговорни уредник Маријана Жиравец
Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017)- . -
Београд : ИНГ-ПРО, 2017- (Београд : Digital
art). - 30 cm

Месечно. - Друго издање на другом
медјуму:

Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-
3825

ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260

Часопис можете поручити телефоном:
011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или имејлом: office@ingpro.rs

Уводна реч уредника

*„Пре неіо шііо кренешіе да шіражишіе срећу, ііроверишіе – можда сшіе
већ срећни. Срећа је мала, обична и неуіагђлива и мноіи не умеју да је віде.“*

Душко Раговић

Почео је период слава. Радује се Марица због тога што ће се након напорног данаведеног у агенцији срести са родбином и пријатељима. Чини јој се да више ни не размишља о животу, него дан завршава проверавајући да ли је прокњижила све што су клијенти доставили, а следећи почиње контролишући да притом негде није погрешила. Спас су јој ове славе, јер је ослободе макар обавезе да кува ручак сваки дан. А гладан онај њен, као рупа без дна је. Сама је за то крива, она га је навикла да седне за сто и чека да изнесе пред њега јело иако је, као и он, цео дан провела у послу, па је уморна и није јој ни до хране ни до гледања у њега.

Елем, седи Марица на слави код Цаце, ћаска са Мацом и прича јој како јој је у агенцији. Није видела Мацу од прошле славе, па је овој новост то што Марица више није у старој фирми и има свој бизнис. Прича Марица како је тешко радити са клијентима, како сваки дан мора да им доказује да не може ништа „отприлике“ и „попреко“, а кад је и након објашњења не разумеју, прави гимнастику са бројкама, вади зеца из шешира преко познаника у пореској и маневрише на једном точку међу неправилним рачунима. Гледа је неки дечак, па је у једном тренутку сав озарен запита: „Тето, тето, јесте ли ви мађионичар? Је л' радите у циркусу?“

Остаде Марица без речи и не одговори детету ништа. Дете је у праву – то је циркус!

Имала сам прилику да присуствујем предавању једног врхунског експерта за финансије. Осим његове стручности, одушевио ме и његов приступ раду и проблемима, који је потпуно супротан од уобичајеног окружења у коме радимо и са којим сарађујемо, где је све некако сиво, проблеми горостаснији од решења, а од препрека на које наилазимо правимо изговоре за сопствени неуспех. Изванредно предавање завршио је речима: „Човек који ради посао који воли купио је себи пет дана годишњег одмора седмично!“

Учесник саветовања који је седео поред мене у једном тренутку рекао је себи у браду: „Ма лако је њему да прича о позитивном ставу према проблемима кад има плату од двадесет хиљада евра месечно!“

Ниси у праву, пријатељу!

Позитиван став нема везе са новцем који појединац зарађује, него је показатељ колико је исти задовољан самим собом и да ли је изабрао прави животни позив. Веза између посла и задовољства не крије се нигде друго него у нама самима. Већина тежи да има добар посао, захваљујући коме ће зарадити новац, стећи углед или напредовати. У исто време сви тежи и да будемо слободни и да радимо оно што волимо уместо онога што нам се намеће, али ни посао „из снова“ не може човеку да донесе срећу и сигурност. Сва та осећања већ треба да буду у нама, јер ако нису, неће се појавити ни кроз посао.

Лао Це, кинески филозоф је говорио: „Води рачуна чиме заливаш своје снове. Заливај их бригом и страхом и увек ћеш гајити коров који ће угушити живот у твом сну. Заливај их оптимизмом и решењима и гајићеш успех. Увек тражи начине да свој проблем претвориш у прилику за успех. Увек тражи начине да однегујеш свој сан.“

Због тога нашим претплатницима желим срећан рад и да им сваки дан буде годишњи одмор.

др Маријана Жиравец Младеновић, главни и одговорни уредник

АКТУЕЛНА ТЕМА

■ Мр Жељко Албанезе

▶ ПРЕДЛОЖЕНЕ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА И ЗАКОНА О ДОПРИНОСИМА ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ – примена од 1. јануара 2020. године9

■ Др Маријана Жиравац Младеновић

▶ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРАВИЛНИКА О НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ОСТВАРИВАЊА ПОРЕСКИХ ОСЛОБОЂЕЊА КОД ПДВ-А СА ПРАВОМ НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА34

▶ ПРЕДЛОГ ИЗМЕНА И ДОПУНА ЗАКОНА О ПОРЕЗИМА НА ИМОВИНУ 40

▶ ПРЕДЛОГ ИЗМЕНА ЗАКОНА О ПОРЕСКОМ ПОСТУПКУ И ПОРЕСКОЈ АДМИНИСТРАЦИЈИ45

РАЧУНОВОДСТВО

■ Редакција

▶ КОНТРОЛНИ ПОСТУПЦИ ПРИ ИЗРАДИ ЗАВРШНОГ РАЧУНА ЗА 2019. ГОДИНУ.....50

▶ ОБРАЧУН РАЧУНОВОДСТВЕНЕ АМОРТИЗАЦИЈЕ ЗА 2019. ГОДИНУ 91

▶ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗЕ – УСАГЛАШАВАЊЕ, ИСПРАВКА, ОТПИС И ЗАСТАРА 104

▶ УВОД У ОБАВЕЗУ ВРШЕЊА ПОПИСА116

▶ ГОДИШЊИ ПОПИС ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА ЗА 2019. ГОДИНУ 124

▶ СПЕЦИФИЧНОСТИ ПОПИСА КОД МИКРО ПРАВНИХ ЛИЦА И ПРЕДУЗЕТНИКА 146

▶ РАЧУНОВОДСТВЕНО ЕВИДЕНТИРАЊЕ МАЊКОВА И ВИШКОВА (КАЛО, РАСТУР И ЛОМ) ПО ГОДИШЊЕМ ПОПИСУ 151

■ КРАТКЕ ТЕМЕ:

▶ ПРЕДУЗЕТНИК СЛОБОДНО РАСПОЛАЖЕ НОВЧАНИМ СРЕДСТВИМА СА ПОСЛОВНОГ РАЧУНА – МИШЉЕЊЕ МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА 156

▶ ПРАВНИ ПОСАО КОМПЕНЗАЦИЈЕ У УСЛОВИМА БЛОКАДЕ РАЧУНА УЧЕСНИКА ЈЕСТЕ НИШТАВ 158

■ ПИТАЊА ПРЕТПЛАТНИКА НА ТЕМЕ ИЗ РАЧУНОВОДСТВА:161

- давање робе на комисиону продају;
- чување оригинала докумената у малопродаји;
- књижење утрошка материјала и прихода код извођача грађевинских радова;
- обавеза евидентирања промета преко фискалне касе – делатност доставе робе;

- обавеза евидентирања промета преко фискалне касе – ауто-перионица;
- разграничење прихода и трошкова који се односе на догађај из 2020. године;
- плаћен гаранцијски депозит и књижење рате оперативног лизинга;
- улагање у туђи објект и раздвајање земљишта од објекта.

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

■ Мр Јован Чанак

▶ ПРИПРЕМНЕ РАДЊЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2019. ГОДИНУ КОД КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА ПРЕМА ПРОПИСИМА О БУЏЕТСКОМ РАЧУНОВОДСТВУ 166

▶ ПОПИС ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА ЗА 2019. ГОДИНУ КОД КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА И КЊИЖЕЊЕ ИНВЕНТУРНИХ ВИШКОВА И МАЊКОВА..... 178

■ Слободанка Келечевић

▶ НЕПРАВИЛНОСТИ У ВРШЕЊУ ПОПИСА КОД КЈС УТВРЂЕНЕ У ПОСТУПКУ ИНСПЕКЦИЈСКЕ КОНТРОЛЕ 186

▶ ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ И ПОСТУПАЊУ БУЏЕТСКЕ ИНСПЕКЦИЈЕ У ВРШЕЊУ НАДЗОРА НАД СПРОВОЂЕЊЕМ ЗАКОНА О РИНО У КОМЕРЦИЈАЛНИМ ТРАНСАКЦИЈАМА191

■ Мр Јован Чанак

▶ САМОДОПРИНОСИ КАО ВРСТА ИЗВОРНИХ ПРИХОДА ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ – ЗАКОНСКИ ОСНОВ И РАЧУНОВОДСТВЕНА ЕВИДЕНЦИЈА 194

ПОРЕЗИ

■ Редакција

▶ ПОРЕСКИ ТРЕТМАН РАСХОДА И МАЊКА ДОБАРА – ПДВ АСПЕКТ 209

▶ ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ АКЦИЗА НА РАСХОД И МАЊАК ДОБАРА УТВРЂЕН ГОДИШЊИМ ПОПИСОМ 218

▶ ПОДСЕТНИК НА ОБАВЕЗЕ ОБВЕЗНИКА ПДВ-А НА КРАЈУ 2019. ГОДИНЕ 222

■ дипл. екон. Тања Ђелкапић

▶ ИСКАЗИВАЊЕ ПДВ-А ЗА ПРОМЕТ КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА КРАЈ 2019. ГОДИНЕ, ЗА КОЈИ СУ ФАКТУРЕ ПРИМЉЕНЕ У 2020. ГОДИНИ 227

▶ ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА ИЗ ОБЛАСТИ ГРАЂЕВИНАРСТВА ИЗ УГЛА ЗАКОНА О ПДВ-У 235

■ ПИТАЊА ПРЕТПЛАТНИКА НА ТЕМЕ ИЗ ПОРЕЗА И ПДВ-А: 243

- унос у ПОПДВ образац:
 - дневнице,
 - сторнирани рачун,
 - допринос за уређење грађевинског земљишта,
 - услуге превозиња пружене иностраним фирмама;
- промет без накнаде у пословне сврхе;
- месна заједница – лице из члана 9. Закона о ПДВ-у;
- промет из области грађевинарства:
 - израда боксева са монтирањем,
 - изнајмљивање грађевинске машине са руковаоцем,
 - испорука оgrade без уградње;
- опорезивање добра стеченог у извршном поступку;
- опорезивања промета који страно правно лице врши преко пореског пуномоћника;
- интерни обрачун ПДВ-а за таксу плаћену страној организацији;
- одређивање места промета услуга:
 - едукација извршена нерезидентном правном лицу,
 - услуга директора, нерезидентног физичког лица;
- рекламација робе – нови промет или умањење основице;
- услуге превоза робе – раздвајање превоза до границе Србије од превоза у Србији;
- право на одбитак претходног пореза:
 - рачун са датумом издавања након датума промета,
 - набавка беле технике,
 - опремање смештајних јединица за смештај радника;
- укупан промет обвезника:
 - укупан промет туристичке агенције,
 - промет објекта и укупан промет;
- подношење евиденционе пријаве;
- узимање из пословне имовине из угла ПДВ-а и пореза на доходак грађана;
- продаја аутомобила – ПДВ или порез на пренос апсолутних права;
- трошкови прекршајних поступака као порески непризнат расход;
- увозне дажбине при привременом увозу.

ЗАРАДЕ

- Мр Жељко Албанезе
- ЕЛЕМЕНТИ ОБРАЧУНА ПЛАТА ЗАПОСЛЕНИХ У ЈАВНОМ СЕКТОРУ – ОД ПЛАТА ЗА НОВЕМБАР 2019. ГОДИНЕ 257
- ИЗДАЦИ ЗА ПОКЛОНЕ ПОВОДОМ НОВЕ ГОДИНЕ И БОЖИЋА И ЊИХОВ ПОРЕСКИ ТРЕТМАН 267

► НОВЧАНЕ ЧЕСТИТКЕ ЗА ДЕЦУ ЗАПОСЛЕНИХ КОД КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА 275

- Драгана Вајовић
- ИСПЛАТА ДОДАТКА ВАСПИТАЧУ ЗА РАД СА ДЕЦОМ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ У ПРЕДШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА КОЈЕ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ БУЏЕТА ГРАДА БЕОГРАДА 278

■ ПИТАЊА ПРЕТПЛАТНИКА НА ТЕМЕ ИЗ ЗАРАДА И ДРУГИХ ПРИМАЊА: 280

- предузетници:
 - статус предузетника паушалца до почетка вођења књига,
 - основица за обрачун боловања за одржавање трудноће предузетнице која исплаћује личну зараду,
 - здравствено осигурање предузетника након прекида обављања делатности,
 - исплата личне зараде предузетника;
- повезивање боловања;
- отпремнине:
 - рок за исплату отпремнине,
 - исплата отпремнине запосленом који одлази у инвалидску пензију;
- рад пензионера:
 - закључивање уговора о делу са корисником инвалидске пензије,
 - закључивање уговора о привременим и повременим пословима са корисником инвалидске пензије,
 - закључивање уговора о допунском раду са пензионером;
- топли оброк обезбеђен у натури;
- накнада штете по вансудском поравнању;
- пореска пријава за друге приходе физичког лица – ПП ОПО;
- накнада трошкова лицима која нису запослена код исплатиоца;
- исплатилац прихода по основу естрадних програма музике;
- обрачун зараде за пола радног времена за лице које ради по уговору о повременим и привременим пословима;
- опорезивање прихода глумца, резидента Хрватске;
- пријава ученика на пракси у ЦРОСО.

ПРИВРЕДНА СТАТИСТИКА

- КАЛЕНДАР ПОРЕСКИХ И ДРУГИХ ОБАВЕЗА ЗА ДЕЦЕМБАР 2019. ГОДИНЕ 291

АКТУЕЛНО

Предложене измене и допуне Закона о порезу на доходак грађана и Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање – примена од 1. јануара 2020. године

Влада Републике Србије утврдила је текст Предлога закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана, као и Предлога закона о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, које је 1. новембра 2019. године доставила Народној скупштини Републике Србије на разматрање и усвајање. Уколико се текст Закона о изменама и допунама Закона о порезу, односно Закона о доприносима, усвојен од стране Народне скупштине Републике Србије, буде разликовао од текста предлога ових закона, детаљнија објашњења објавићемо у неком од наредних бројева, након усвајања поменутих закона.

Измене и допуне Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ-а са правом на одбитак претходног пореза

Правилник о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ-а са правом на одбитак претходног пореза (даље: Правилник) објављен је у „Службеном гласнику РС” бр. 80/2019 од 8. 11. 2019. године, а ступио је на снагу 16. 11. 2019. године. Разлог за измене и допуне наведеног правилника јесте усклађивање његових одредби са изменама у Закону о порезу на додату вредност (даље: Закон о ПДВ-у), које су објављене у „Службеном гласнику РС” бр. 72/2019, а ступиле су на снагу 15. октобра 2019. године.

Предлог измена и допуна Закона о порезима на имовину

Влада Републике Србије на седници одржаној 24. октобра 2019. године утврдила је Предлог закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину и упутила га Народној скупштини Републике Србије на разматрање и усвајање. С обзиром на то да у току скупштинске процедуре усвајања овог предлога закона може доћи до из-

мена, након усвајања Закона објавићемо информацију о његовом усвајању и ступању на снагу, као и информацију о евентуалним изменама у односу на Предлог.

Предлог измена Закона о пореском поступку и пореској администрацији

Влада Републике Србије на седници одржаној 31. октобра 2019. године утврдила је Предлог закона о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији и упутила га Народној скупштини Републике Србије на разматрање и усвајање. С обзиром на то да у току скупштинске процедуре усвајања овог предлога закона може доћи до измена, након усвајања Закона објавићемо информацију о усвајању и ступању на снагу истог, као и информацију о евентуалним изменама у односу на Предлог.

РАЧУНОВОДСТВО

Контролни поступци при изради завршног рачуна за 2019. годину

Крај је пословне године, па је зато припремљен сажетак поступака за контролу исправности евидентирања пословних догађаја који се најчешће појављују у пословној пракси.

Обрачун рачуноводствене амортизације за 2019. годину

Обрачун рачуноводствене амортизације представља законом прописану обавезу свих привредних субјеката који у својим пословним књигама имају исказану нематеријалну имовину, некретнине, постројења и опрему. Рачуноводствена амортизација обрачунава се најмање једном годишње (31. 12).

Потраживања и обавезе – усаглашавање, исправка, отпис и застара

Пре састављања финансијских извештаја правна лица и предузетници дужни су да усагласе међусобна потраживања и обавезе. У чланку је, осим тога, дат и осврт на поступак исправке вредности и отписа потраживања, као и на отпуштање и застарелања обавеза и њихово прихватање.

Мр Жељко Албанезе

Предложене измене и допуне Закона о порезу на доходак грађана и Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање – примена од 1. јануара 2020. године

Влада Републике Србије утврдила је текст Предлога закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана, као и Предлога закона о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, које је 1. новембра 2019. године доставила Народној скупштини Републике Србије на разматрање и усвајање. Уколико се текст Закона о изменама и допунама Закона о порезу, односно Закона о доприносима, усвојен од стране Народне скупштине Републике Србије, буде разликовао од текста предлога ових закона, детаљнија објашњења објавићемо у неком од наредних бројева, након усвајања поменутих закона.

Увод

Закон о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/2001 ... и 95/2018 – даље: Закон о порезу) и **Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање** („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004 ... и 95/2018 – даље: Закон о доприносима) представљају два важна пореска прописа која битно утичу на пореске обавезе и права:

- 1) послодаваца,
- 2) запослених и
- 3) других грађана.

Циљ честих промена ових прописа јесте обезбеђење услова за спровођење свеобухватне реформе пословног окружења, стварање законских претпоставке за прилив инвестиција, запошљавање и привредни раст и омогућавање повољнијих услова привређивања растерећењем привредних субјеката.

У том смислу, последње измене и допуне ових закона, које ће се примењивати од 1. јануара 2020. године, доносе:

► даље фискално растерећење зарада смањењем стопе доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и повећањем неопорезивог износа зараде;

► изузимање од опорезивања примања по основу накнаде трошкова боравка физичким лицима која учествују у програмима Европске уније и других међународних организација, која се исплаћује, у складу са наведеним програмима, највише до неопорезивог износа од 100.000 динара месечно;

► унапређење система паушалног опорезивања прихода од обављања самосталне делатности;

► увођење нових олакшица за послодавце – новооснована привредна друштва која обављају иновациону делатност – у виду ослобођења од плаћања пореза и доприноса по основу зараде оснивача који су запослени у сопственим новооснованим привредним друштвима;

► увођење олакшице у виду смањења основице за плаћање пореза и доприноса по основу зараде за новонастањена лица која заснују радни однос са домаћим послодавцем, при чему за њима, као лицима са посебним стручним знањима, постоји потреба на домаћем тржишту рада;

► увођење и пореских олакшица за послодавце који заснују радни однос са квалификованим новозапосленим лицем, тако да послодавац има право на ослобођење од плаћања пореза и доприноса по основу зараде квалификованог новозапосленог лица;

погледу тога како ће за пореске сврхе третирати појединачне пословне односе између предузетника и њихових налогодаваца.

Наравно, увођење **шесџа самостјалности** не укида право на паушално опорезивање, нити се предузетницима код којих се утврди несамојталност у односу на конкрет-ног налогодавца онемогућава вршење преду-зетничке делатности. Наиме, као други приход по тачки 17) биће евидентиран конкретан при-ход који предузетник оствари од конкретног налогодавца са којим је утврђена несамојтал-ност предузетника у односу на тог налогодав-ца, док ће се остали приходи које предузетник остварује од других налогодаваца, у односу на које је самосталан, опорезовати кроз порез на приходе од самосталне делатности.

Услови и рокови за примену тачке 17) члана 85. Закона о порезу

Према прелазним одредбама у члану 24. Зако-на о изменама и допунама Закона о порезу на до-ходак грађана, приход исплаћен предузетнику или предузетнику паушалцу у смислу члана 31. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр.

24/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 – исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 – УС, 93/12, 114/12 – УС, 47/13, 48/13 – исправка, 108/13, 57/14, 68/14 – др. закон, 112/15, 113/17 и 95/18 – даље: Закон) **закључно са 1. мартон 2020. године сматраће се приходом од самосталне делатности, без обзира на природу његовог односа са налогодавцем у смислу одредаба члана 85. Закона, односно чла-на 9. Закона о пореском поступку и пореској ад-министрацији („Сл. гласник РС”, бр. 80/02, 84/02 – исправка, 23/03 – исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 – др. закон, 62/06 – др. закон, 61/07, 20/09, 72/09 – др. закон, 53/10, 101/11, 2/12 – исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15 – аутентично тумачење, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18 и 95/18).**

Према томе, на све приходе предузетника остварене до 31. марта 2020. године неће се примењивати тест самосталности из Закона о порезу нити начела фактицитета из члана 9. Закона о пореском поступку. То је уједно пе-риод до кога ће послодавци и предузетници разматрати своје пословне односе, провера-вати испуњеност критеријума из теста само-сталности и одлучивати о будућим начинама обављања пословне сарадње.

Електронско издање

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Незаобилазна помоћ у раду рачуновође

ПРОПИСИ.НЕТ је електронско издање које се налази на интернет страници www.propisi.net и садржи преко 250.000 докумената:

- ▶ прописе,
- ▶ судску праксу,
- ▶ службена мишљења надлежних министарстава,
- ▶ моделе уговора и обрасце из свих области,
- ▶ коментаре прописа.

Сва наведена документа међусобно су повезана.

За препоруку и групе информације ишпишете нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Измене и допуне Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ-а са правом на одбитак претходног пореза

Правилник о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ-а са правом на одбитак претходног пореза (даље: Правилник) објављен је у „Службеном гласнику РС” бр. 80/2019 од 8. 11. 2019. године, а ступио је на снагу 16. 11. 2019. године. Разлог за измене и допуне наведеног правилника јесте усклађивање његових одредби са изменама у Закону о порезу на додату вредност (даље: Закон о ПДВ-у), које су објављене у „Службеном гласнику РС” бр. 72/2019, а ступиле су на снагу 15. октобра 2019. године.

Детаљан коментар тих измена Закона о ПДВ-у објављен је у броју 11/2019.

Увод

Поменути изменама Закона о ПДВ-у промењени су, између осталог, и услови за повраћај ПДВ-а нерезиденту – путнику, а прописано је и ново ослобођење од ПДВ-а са правом на одбитак претходног пореза.

Промењени услови за повраћај ПДВ-а нерезиденту – путнику

Измена у члану 24. Закона о ПДВ-у односи се на вредност добара која путник у личном пртљагу отпрема у иностранство. Значи, ПДВ не плаћа се на промет добара која путник отпрема у иностранство у личном пртљагу, у некомерцијалне сврхе, ако:

- (1) путник у Републици нема пребивалиште ни боравиште,
- (2) добра се отпремају пре истека три календарска месеца по истеку календарског месеца у којем је извршен промет добара,
- (3) **укупна вредност испоручених добара једнака је или већа од 6.000 динара, укључујући ПДВ,**
- (4) обвезник ПДВ-а поседује доказе да је путник отпремио добра у иностранство.

Осим тога, додат је став којим се трговцу (обвезнику ПДВ-а који је извршио промет) налаже обавеза да путнику на његов захтев изда документацију на основу које путник може да оствари повраћај ПДВ-а у складу са овим законом. У претходном периоду није била прописана обавеза продавца да страном лицу изда прописани образац (ЗПППДВ – Захтев путника за повраћај ПДВ-а) на основу којег се остварује право на повраћај ПДВ-а, већ је то зависило од воље продавца – обвезника ПДВ-а.

Уз то, ПДВ враћа се у року од дванаест месеци од дана отпремања добара у иностранство, уместо тренутних шест месеци од дана издавања рачуна за промет. С обзиром на то да отпремање добара у иностранство мора да буде извршено у року од три месеца по истеку месеца у коме је извршен промет, од издавања рачуна трговац може да има обавезу да изврши повраћај ПДВ-а у наредних петнаест месеци, а не шест, као што је тренутно решење у Закону.

Ново ослобођење са правом на одбитак претходног пореза

У члан 24. став 1. Закона о ПДВ-у додата је тачка 16г), којом је прецизирано да се ПДВ не плаћа на **промет добара и услуга који се врши у оквиру реализације инфраструктурних пројеката из-**

- 1) назив, адресу и ПИБ финансијера;
- 2) назив и адресу страног лица, ако се промет добара и услуга врши страном лицу;
- 3) број и датум захтева;
- 4) назив и вредност инфраструктурног пројекта;
- 5) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ-а који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење ако је обвезник ПДВ-а порески дужник за тај промет;
- 6) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ-а, односно назив и адресу страног лица које врши промет добара и услуга, као и напомену да је финансијер, у складу са Законом, порески дужник за тај промет добара и услуга;
- 7) вредност промета добара и услуга по предрачуноу, односно износ новчаних средстава која ће бити авансно уплаћена;
- 8) потпис овлашћеног лица финансијера, односно страног лица.

Централа проверава испуњеност услова за остваривање пореског ослобођења и ако су ти услови испуњени, издаје три примерка потврде о пореском ослобођењу, од којих два примерка доставља финансијеру, односно страном лицу, а трећи задржава за своје потребе. Финансијер, односно страно лице доставља обвезнику оверену потврду.

У складу са новим чланом 42г Правилника, ако се у оквиру реализације пројекта из члана 24. став 1. тачка 16г) Закона **врши увоз добара у Републику Србију**, Централа издаје **посебну потврду за увоз добара** на захтев пореског дужника. У том случају

потврда о пореском ослобођењу, уместо података прописаних чланом 42в став 3. т. 5)–7) овог правилника, садржи податке о називу, адреси и ПИБ-у лица за које се врши увоз добара, односно лица које може да оствари пореско ослобођење у складу са чланом 24. став 1. тачка 16г) Закона, као и податке о вредности добара која се увозе, исказаној у рачуну иностраног испоручиоца.

Према новододатом члану 42д Правилника, **Централа води евиденцију** о достављеним подацима о вредности инфраструктурних пројеката из члана 24. став 1. тачка 16г) Закона, финансијерима и страним лицима, уговорима закљученим између финансијера, односно страних лица и лица која им врше промет, копијама закључених уговора, као и о издатим потврдама о пореском ослобођењу за инфраструктурни пројекат изградње ауто-пута.

И на крају, према одредби новододатог члана 42ђ Правилника, ако се потврда о пореском ослобођењу за промет добара и услуга из члана 24. став 1. т. 16а–16г Закона издаје на захтев страног лица у складу са овим правилником, **захтев страног лица и потврда о пореском ослобођењу морају да садрже и податак о ПИБ-у страног лица које је поднело захтев**. Наведено значи да страно лице које подноси захтев за пореско ослобођење прво мора да затражи и добије ПИБ (тзв. нерезидентни ПИБ) у складу са законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација, па тек онда да поднесе захтев за предметно пореско ослобођење.

ПС

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Електронски часопис **Пословни саветник** налази се на интернет страници www.poslovnisavetnik.net и користи се путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, областима или ауторима. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци могу да се штампају и копирају. Тренутно је у архиви на располагању око 650 чланака.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Предлог измена и допуна Закона о порезима на имовину

Влада Републике Србије на седници одржаној 24. октобра 2019. године утврдила је Предлог закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину и упутила га Народној скупштини Републике Србије на разматрање и усвајање. С обзиром на то да у току скупштинске процедуре усвајања овог предлога закона може доћи до измена, након усвајања Закона објавићемо информацију о његовом усвајању и ступању на снагу, као и информацију о евентуалним изменама у односу на Предлог.

Увод

Како је наведено у објашњењу предлагача Закона, основни разлог за доношење овог закона јесте потреба да се смањи администрирање у вези са прометом непокретности. Стога се предлаже да се, уместо могућности да обвезник пореза на наслеђе и поклон и пореза на пренос апсолутних права поднесе пореску пријаву преко јавног бележника који је сачинио, оверио или потврдио исправу по основу које се врши пренос права на непокретности, укине обавезу наведеним обвезницима да подносе пореске пријаве за утврђивање пореза по тим основама кад се наслеђе, поклон или пренос апсолутних права врше по основу исправе или одлуке коју јавни бележник донесе приликом вршења законом поверених овлашћења (ако пореска обавеза настаје на дан извршења те радње, односно правоснажности те одлуке). Наиме, податке у вези са прометом непокретности по тим основама јавни бележник доставља републичком органу надлежном за послове катастра преко е-шалтера (чиме извршава обавезе установљене законом којим се уређује поступак уписа у Катастар непокретности и Катастар водова), а тај орган прослеђује их Пореској управи за потребе утврђивања пореза. Предлаже се да се пореска пријава не подноси ни кад се наслеђе и поклон (непокретности и покретних ствари) остварује у оставинском поступку у коме одлуку доноси јавни бележник. Из истих разлога предлаже

се и укидање обавезе обвезницима пореза на имовину који не воде пословне књиге да подносе пореске пријаве за утврђивање пореза на имовину кад по основу наведених исправа настаје или престаје пореска обавеза, с тим што би примена почела од 1. јануара 2021. године. То би требало да омогући брже покретање пореског поступка и утврђивање пореза, са мање административних процедура и трошкова који из наведеног произлазе.

У случају кад обвезник има обавезу подношења пореске пријаве за наслеђе непокретности које се налазе на територији једне или више организационих јединица Пореске управе, предлаже се да подноси једну пореску пријаву (према месту пребивалишта, боравишта, односно седишта, а не према месту те, односно сваке од тих непокретности). То би, такође, требало да допринесе поједностављењу поступка пријављивања пореске обавезе и смањењу трошкова који из тога произлазе.

Прецизира се такође да пореску пријаву за утврђивање пореза на имовину за непокретност за коју та обавеза настане или престане по основу исправе или одлуке јавног бележника, преко јавног бележника може да поднесе само обвезник пореза на имовину који не води пословне књиге, зато што обвезници који воде пословне књиге порез утврђују самоопорезивањем, а пореске пријаве подносе електронским путем преко портала „Јединствени информациони систем локалних пореских администрација”.

може да поднесе на дан састављања, овере или потврђивања, односно на дан правоснажности исправе донете у вршењу законом поверених јавних овлашћења, преко јавног бележника који је извршио ту радњу.

Јавни бележник је дужан да:

- 1) **пореског обвезника упозна са могућношћу подношења пореске пријаве преко јавног бележника;**
- 2) пореску пријаву коју је попунио и потписао порески обвезник, са исправом коју је саставио, оверио или потврдио, у року од 24 сата од тренутка извршења те радње, односно са правоснажном исправом коју је донео у оквиру законом поверених јавних овлашћења, **у року од 24 сата од дана правоснажности, по службеној дужности, достави органу надлежном за послове катастра кроз е-шалтер, односно кроз е-шалтер и преко СМО.**

Ако порески обвезник јавном бележнику не преда попуњену и потписану пореску пријаву, јавни бележник о томе сачињава белешку коју, са исправом коју је саставио, оверио, потврдио или донео, доставља органу надлежном за послове катастра, односно преко СМО, на начин и у року од 24 сата од дана правоснажности.

Орган надлежан за послове катастра пореску пријаву и исправу коју је саставио јавни бележник, односно белешку и исправу одмах по пријему, по службеној дужности, доставља надлежном органу јединице локалне самоуправе.

Ако је порески обвезник, уз пореску пријаву, јавном бележнику доставио и **доказе од значаја за утврђивање пореске обавезе**, достављање тих доказа врши се на начин и у року за достављање

пореске пријаве који су прописани ст. од 2. до 4. овог члана.

На дан предаје пореске пријаве јавном бележнику сматраће се да је порески обвезник пореску пријаву предао непосредно надлежном органу јединице локалне самоуправе.

Измењена је надлежност пореског органа коме се подноси пореска пријава за утврђивање пореза на наслеђе и поклон непокретности

Од 1. јануара 2020. године пореска пријава за утврђивање пореза на наслеђе и поклон (кад у складу са овим законом постоји обавеза њиховог подношења) подноси се организационој јединици Пореске управе надлежној за територију на којој обвезник – физичко лице има пребивалиште или боравиште, односно на којој обвезник – правно лице има седиште.

Изузетно, кад је предмет поклона искључиво непокретност, предлаже се да се пореска пријава подноси према месту непокретности.

На тај начин смањује се администрирање у случају кад обвезник по основу једног решења наслеђује непокретности на територији више организационих јединица Пореске управе, јер подноси једну пореску пријаву.

Закључак

Закон ступа на снагу 1. јануара 2020. године.

ПС

Електронски часопис ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Електронски часопис Леге Артис – Прописи у пракси налази се на интернет страници www.legeartis.rs, ажурира се свакодневно и користи путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, правним областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци се могу чувати у PDF формату, а могу и да се штампају и копирају.

Осим оних које чине штампано издање, у електронском издању налазе су и додатне рубрике: Образовање, Ауторско право, Планирање и изградња и др.

За ирејилају и грује информације иишише нам на: office@ingpro.rs или нас иозовише на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

др Маријана Жиравец Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник”

Предлог измена Закона о пореском поступку и пореској администрацији

Влада Републике Србије на седници одржаној 31. октобра 2019. године утврдила је Предлог закона о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији и упутила га Народној скупштини Републике Србије на разматрање и усвајање. С обзиром на то да у току скупштинске процедуре усвајања овог предлога закона може доћи до измена, након усвајања Закона објавићемо информацију о усвајању и ступању на снагу истог, као и информацију о евентуалним изменама у односу на Предлог.

Увод

У образложењу Предлога закона појашњено је да се у циљу олакшавања комуникације и ефикаснијег поступања по захтевима пореских обвезника омогућава Пореској управи да пореске акте које доноси у пореском поступку може да доставља електронским путем преко портала Пореске управе, односно надлежном органу јединице локалне самоуправе да порески акт који доноси може да достави у електронском облику преко јединственог електронског сандучића у складу са законом којим се уређује електронска управа, чиме се повећава једноставност и ефикасност процеса комуникације у пореском поступку.

Такође, као један од разлога за доношење Закона о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији (даље: Закон) наводи се и прецизирање одредаба којима се спречавају порески обвезници да складиште или смештају добра, односно обављају делатност у просторима и просторијама ван контроле пореских органа, а све у циљу ефикаснијег сузбијања сиве економије. С тим у вези, порески обвезник који је пријавио податке о пословним просторијама у којима складишти односно смешта добра, као и податке о просторијама у којима обавља регистровану делатност у складу са важећом одредбом, неће бити у обавези да податке о тим просторијама поново пријављује у складу са одредбама овог закона, чиме се отклања додатно администрирање у погледу већ извршених обавеза пореских обвезника.

Поред наведеног, разлог за доношење овог закона састоји се и у томе што је поједине одредбе овог закона неопходно прецизирати, односно извршити правно-техничко усаглашавање, како би се примена Закона о пореском поступку и пореској администрацији (даље: ЗПППА) реализовала са што мање тумачења и на тај начин допринело бржем спровођењу пореског поступка и ефикаснијем раду пореске администрације, као и већој доследности у његовој примени, и то:

- ▶ измене одредаба ЗПППА-а којима се регулише поступак редовне и принудне наплате пореза и споредних пореских давања врше се, пре свега, у циљу повећања ефикасности редовне и принудне наплате пореза (у чл. 66. и 85а ЗПППА-а врши се прецизирање у складу са прописаним средствима принудне наплате);
- ▶ прописује се да испуњење пореске обавезе у случају стечаја који се спроводи реорганизацијом не може да се предвиди супротно одредбама ЗПППА-а и других пореских прописа;
- ▶ прецизирају се подаци који су банке дужне да на захтев Пореске управе доставе у електронском облику;
- ▶ врши се прецизирање одредаба које регулишу привремено одузимање ПИБ-а у погледу лица која су, као оснивачи односно чланови, стекла процентуално занемарљив удео у привредним друштвима, па не постоји могућност њиховог утицаја на пословање таквих субјеката;
- ▶ врши се прецизирање прекршајних казни у складу са изменама прописаним овим законом.

Надлежни оріан дужан је да кориснику услуге електронске управе, након рејисирације, обезбеди коришћење Јединственој електронској сандучића.

Пренос свих акција у електронском облику преко портала Пореске управе, односно преко јединственој електронској сандучића доводи до скраћивања времена доставе акција обвезнику, драстичној смањења трошкова надлежној пореској оріана (трошкови администрирања од стране зајослених радника, трошкови материјала, штампе, поштарине и други трошкови), као и повећања нивоа ефикасности пословних процеса, примера ради, код решења које Пореска управа доставља пореским обвезницима на јошвишем нивоу – решења за порез на држање рејисированој оружја, односно код надлежних оріана јединица локалне самоуправе – решења о утврђивању пореза на имовину за календарску јодину.

С друге стране, прелазном одредбом прецизира се рок у којем Пореска управа преузима послове вођења јединственог информационог система локалних пореских администрација, који је прописан чланом 159. ЗПППА-а, почев од 1. јануара 2021. године.

Измене одредаба ЗПППА-а којима се регулише поступак редовне и принудне наплате пореза и споредних пореских давања у циљу повећања ефикасности наплате пореза

У члановима 66. и 85а ЗПППА-а врши се прецизирање у погледу претходне мере обезбеђења наплате пореза тако да Пореска управа ради обезбеђења наплате пореза, поред раније установљених забрана, решењем може да установи и забрану располагања и оптерећења на новчаним средствима на пословним рачунима пореског обвезника, новчаним и неновчаним потраживањима, забрану располагања и оптерећења средстава на текућим рачунима и штедним уложима,

у складу са средствима принудне наплате прописаним ЗПППА-ом.

Порески прекршај је и мање утврђени порез у пореском билансу

У члану 178. ЗПППА-а извршена је измена којом се прописује да ће се порески обвезник – правно лице или предузетник који, поред пореске пријаве, и у пореском билансу наведе нетачне податке, што је за последицу имало или могло да има утврђивање мањег износа пореза, казнити за прекршај новчаном казном у висини од 30% разлике између износа пореза који је утврђен или је требало да буде утврђен у складу са законом и износа пореза који је утврђен или је требало да буде утврђен према подацима из пореске пријаве.

Допуна наведеног члана врши се с обзиром на то да, сходно важећим одредбама члана 178. ЗПППА-а, не постоји правни основ за покретање прекршајног поступка и санкционисање пореског обвезника који је у пореском билансу навео нетачне податке.

 Ставовима 3. и 4. члана 178. ЗПППА-а прописано је да је најнижа казна за овај прекршај 200.000 динара за правно лице (и од 10.000 до 100.000 динара за одговорно лице у том правном лицу), односно 100.000 динара за предузетника. Чак и ако је „неприказана” разлика нижа од 5% износа који је утврђен, порески обвезник – правно лице казниће се новчаном казном у висини од 100.000 динара (и 10.000 динара за одговорно лице у том правном лицу), односно порески обвезник – предузетник казниће се новчаном казном у висини од 50.000 динара (став 5. члана 178. ЗПППА-а).

Закључак

Предвиђено је да овај закон ступи на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС”.

ПС

ЈЕСТЕ ЛИ СЕ ВЕЋ ПРЕТПЛАТИЛИ НА ЧАСОПИС „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” ЗА СЛЕДЕЋУ ГОДИНУ?

011/ 2836-820, 011/2836-821, 011/2836-822
office@ingpro.rs

Контролни поступци при изради завршног рачуна за 2019. годину

Крај је пословне године, па је зато припремљен сажетак поступака за контролу исправности евидентирања пословних догађаја који се најчешће појављују у пословној пракси.

Увод

Контролни поступци засновани су на примењивим следећим прописима приликом евидентирања пословних трансакција:

- ▶ Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 62/2013 и 30/2018 – даље: ЗОР);
- ▶ Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014 – даље: Правилник);
- ▶ Међународних рачуноводствених стандарда (МРС), односно Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ);
- ▶ Међународних стандарда финансијског извештавања за мала и средња предузећа (МСФИ за МСП);
- ▶ Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 118/2013 и 95/2014 – даље: Правилник за микро и друга правна лица);
- ▶ Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/2001... и 95/2018 – даље: ЗПДГ);
- ▶ Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 25/2001... и 95/2018 – даље: ЗПДПЛ);
- ▶ Правилника о каматним стопама за које се сматра да су у складу са принципом „ван дохвата руке” за 2019. годину („Сл. гласник РС”, бр. 13/2019 – даље: Правилник о каматним стопама „ван дохвата руке” за 2019. годину);
- ▶ Правилника о условима и начину остваривања права на признавање трошкова који су непосредно повезани са истраживањем и развојем у пореском билансу у двоструко увећаном износу („Сл. гласник РС”, бр. 50/19);
- ▶ Правилника о врстама услуга по основу којих нерезидентно правно лице остварује приход који се опорезује порезом по одбитку („Сл. гласник РС”, бр. 18/2018);
- ▶ Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004... и 72/2019 – даље: Закон о ПДВ-у);
- ▶ Уредбе о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа порез на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 124/2004 – даље: Уредба о количини расхода);
- ▶ Правилника о утврђивању шта се сматра узимањем и употребом добара, другим прометом добара и пружањем услуга, без накнаде, о утврђивању уобичајених количина пословних узорака, рекламним материјалом и другим поклонима мање вредности („Сл. гласник РС”, бр. 118/2012);
- ▶ Закона о девизном пословању („Сл. гласник РС”, бр. 62/2006, 31/2011, 93/2012 – други закон, 119/2012, 139/2014 и 30/2018);
- ▶ Одлуке о извештавању о кредитним пословима са иностранством („Сл. гласник РС”, бр. 56/2013 и 4/2015);
- ▶ Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – други закон, 5/2015, 44/2018 и 95/2018);
- ▶ Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ”, бр. 29/78, 39/85, 45/89 – Одлука УСЈ, 57/89, и „Сл. лист СРЈ”, бр. 31/93 – даље: ЗОО);
- ▶ Закона о платном промету („Сл. лист СРЈ”, бр. 3/2002, 5/2003, и „Сл. гласник РС”, бр. 43/2004, 62/2006, 111/2009 – РС, други закон и 31/2011), који је престао да важи 1. 10. 2015. године, али настављају да се примењују одредбе члана 2, чл. 47–49, члана 50. став 1. тачка б) и ст. 2. и 3, члана 51. став 1. т. 18) и 19) и став 2, као и члана 57. став 3, с тим да одредбе члана 2. важе и даље искључиво ради примене наведених одредаба које не престају да важе 1. 10. 2015.

инвеститор оверио привремену обрачунску ситуацију у тој години или у следећој. При томе треба пазити на настанак промета из угла ПДВ-а.

Пример евидентирања грађевинских ситуација које нису оверене у истом периоду када су издате објављен је у броју 4/2019, стр. 40.

Правна лица и предузетници који су током 2019. године признавали интерне приходе и књижили их на рачуну 620 или 621 треба да провере да ли су они признати у истом износу као и трошкови са којима се директно повезани и неутрализују их, јер интерни приходи не могу да садрже интерни добитак. Признавање прихода по основу активирања или потрошње учинака за сопствене потребе настаје у производним друштвима која своје производе преносе у сопствени малопродајни објекат или их користе за репрезентацију и рекламу.

Наиме, у Билансу успеха трошкови који настају у производном процесу евидентирају се по природним врстама, што значи да је при настанку производа трошак већ евидентиран. Када се сопствени производи искористе за нпр. репрезентацију, евидентирање трошка репрезентације „дуплирало” би трошак. Признавањем прихода од активирања учинака неутрализују се трошкови производње, па остаје признат само онај трошак због ког је настала потрошња сопствених производа (нпр. репрезентација).

У вези са најмовима и закупом треба проверити да ли је признат приход за период до 31. децембра и јесу ли испостављени рачуни за закуп за децембар.

Приликом провере исправности признавања ових финансијских прихода пажњу, између осталог, треба усмерити на следеће:

► Треба проверити да ли је на основу обавештења о стеченом праву на дивиденду књижен приход од дивиденде иако она у току 2019. године није наплаћена.

Аналогно, ако друштво има уделе у другом правном лицу, треба проверити да ли су евидентирани приходи од учешћа у добитку тог лица. При томе скрећемо пажњу на то да приход остварен по основу дивиденди и удела у добити зависи од рачуноводственог оквира који друштво примењује:

- у складу са МРС 18 и одељком 23. МСФИ за МСП – приход по основу дивиденди односно удела у добити признаје се **када се утврди право на дивиденду, односно удео у добити**, што значи да се приход признаје у тренутку доношења одлуке о расподели добити за период;
- у складу са чланом 33. Правилника за микро и друга правна лица – приходи од дивиденди признају се у висини наплаћених прихода, што значи не када је донесена одлука о расподели добити за период, **него када је по тој одлуци извршена исплата**.

Такође, приходи по основу дивиденди и удела у добити од другог резидентног обвезника не опорезују се, односно као корективна ставка прихода уносе се на позицију 43 обрасца ПБ-1.

► Приликом продаје удела изнад трошка стицања удела у корист прихода књижи се само остварена позитивна разлика.

► Потребно је утврдити да ли је књижен приход од камате за период на који се камата односи, узимајући притом у обзир стварни принос на средства, тј. уговорену каматну стопу, независно од тога што зарађена камата можда и није наплаћена.

► Потребно је утврдити и да ли су на дан 31. децембра прокњижене позитивне (и негативне) курсне разлике применом званичног средњег курса Народне банке Србије.

При провери остварених осталих прихода треба обратити пажњу на следеће:

► У приходе треба укључити смањење обавеза ако је од повериоца писано потврђено да прихвата делимични или потпуни отпис обавезе или је до отписа обавезе дошло на основу решења суда по окончаном судском поступку или у поступку предстечајне нагодбе.

► Уколико постоје обавезе по основу којих је извесно да у будућности неће доћи до одлива новца или других ресурса, треба их отписати у корист прихода.

► Пре књижења инвентурних вишкова треба проверити да се не ради о замени артикала или о туђој роби која се привремено налази у магацину друштва.

► Треба утврдити да ли су укинута дугорочна резервисања трошкова која се односе на 2019. годину и књижена у корист прихода.

ПС

Обрачун рачуноводствене амортизације за 2019. годину

Обрачун рачуноводствене амортизације представља законом прописану обавезу свих привредних субјеката који у својим пословним књигама имају исказану нематеријалну имовину, некретнине, постројења и опрему. Рачуноводствена амортизација обрачунава се најмање једном годишње (31. 12).

Увод

Обавезу да врше обрачун амортизације имају сва правна лица и предузетници који финансијске извештаје састављају у складу са Законом о рачуноводству и:

- ▶ примењују пуне МРС/МСФИ;
- ▶ примењују МСФИ за МСП;
- ▶ примењују Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица;
- ▶ воде пословне књиге по систему простог књиговодства.

Обавези обрачуна амортизације подлежу следећа средства која су утврђена рачуноводственим политикама:

- ▶ нематеријална улагања са коначним веком трајања (патенти, лиценце, улагање у развој, концесије и остала права) – конта 011 и 012;
- ▶ гудвил – конто 013;
- ▶ грађевински објекти – конто 022;
- ▶ постројења и опрема – конто 023;
- ▶ инвестиционе некретнине – конто 024;
- ▶ улагања на туђим некретностима, постројењима и опреми – конто 027;
- ▶ биолошка средства – конто 031 и 032.

Прописи који обавезују редовно обрачунавање амортизације наведени су у наставку:

- ▶ Закон о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 62/2013 и 30/2018);
- ▶ Међународни рачуноводствени стандарди и Међународни стандарди финансијског извештавања (даље: МРС/МСФИ);
- ▶ Међународни стандард финансијског извештавања (МСФИ) за мале и средње ентитете (даље: МСФИ за МСП);

▶ Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 118/2013 и 95/2014 – даље: Правилник за микро и друга правна лица);

▶ Правилник о пословним књигама и исказивању финансијског резултата по систему простог књиговодства („Сл. гласник РС”, бр. 140/2004 и 44/2018);

▶ рачуноводствене политике које правно лице и предузетник доносе у складу са МРС/МСФИ, МСФИ за МСП или Правилником за микро и друга правна лица.

Рачуноводственим политикама морају да се дефинишу:

- групе основних средстава;
- средства која подлежу обрачуна амортизације;
- почетак обрачуна амортизације;
- начин утврђивања основице за свако средство, водећи рачуна о њиховој преосталој вредности;
- корисни век трајања средства, односно амортизациона стопа;
- начин преиспитивања корисног века трајања и примењених метода на дан биланса;
- третман накнадних улагања у призната средства;
- критеријуми за тестирање на обезвређење;
- метода/е обрачуна амортизације.

Групе сталних средстава

Група сталних средстава представља груписање средстава према сличној природи и употреби у пословању предузећа. Примери неких група су:

и тако за сваку годину до краја употребног века трајања.

Резултат функционалне методе су трошкови који се заснивају на очекиваном коришћењу или учинцима. Наведена метода за основу узима учинак (обављени задатак или извршену функцију) који је остварило стално средство. Применом функционалног система обрачуната амортизација приближава се стварно пренетој вредности средства на нове производе, а то доприноси и реалном утврђивању добити у предузећу. Отписивање се врши сразмерно употреби средства. Овај систем примењује се на средства код којих је могуће утврдити зависност између трошења и интензитета употребе, као што су камиони, локомотиве, авионски мотори, рударски радови, патенти, лиценце итд.

Износ амортизације рачуна се као:

$$\frac{(\text{набавна вредност})}{(\text{укупна функционалност})} \times \text{годишња остварена функционалност}$$

Функционалност се код камиона огледа у пређеним километрима, код неких машина у броју произведених производа итд.

Пример: Обрачун амортизације применом функционалне методе

И овај пример наставља се на податке дате у првом примеру: предузеће М има камион набавне вредности 3.000.000 динара и процењеног употребног века десет година. Да би обрачунало амортизацију применом функционалне методе, потребно је да утврди функционалност камиона у његовом употребном веку, а то значи колико се километара очекује да ће прећи у свом употребном веку. М дефинише да је то 200.000 km.

Сваке године на дан 31. 12. М попише километражу коју је камион прешао у тој години. Обрачун амортизације је следећи:

Година	Набавна вредност	Исправка вредности	Садашња вредност	Прешао km
1	3.000.000	330.000	2.670.000	22.000
2	3.000.000	270.000	2.400.000	18.000
3	3.000.000	360.000	2.040.000	24.000
4	3.000.000	300.000	1.740.000	20.000
5	3.000.000	285.000	1.455.000	19.000
6	3.000.000	330.000	1.125.000	22.000
7	3.000.000	270.000	855.000	18.000
8	3.000.000	300.000	555.000	20.000
9	3.000.000	255.000	300.000	17.000
10	3.000.000	300.000	0	20.000

$$\text{Амортизација (1. година)} = \frac{3.000.000}{200.000} \times 22.000 = 330.000;$$

$$\text{Амортизација (2. година)} = \frac{3.000.000}{200.000} \times 18.000 = 270.000, \text{ итд.}$$

Предузеће се опредељује за методу која најверније одражава очекивану динамику трошења будућих економских користи садржаних у средству. Тај метод се конзистентно примењује из периода у период, осим ако не дође до промене очекиване динамике трошења будућих економских користи.

Закључак

О обрачуна пореске амортизације за 2019. годину детаљније ћемо писати у броју 2/2020, који је у целости посвећен утврђивању пореза на добит за 2019. годину.

Обрачун и књижење амортизације неке су од припремних радњи на крају сваке године, пре израде финансијских извештаја.

Приликом обухватања дуготрајне имовине потребно је водити рачуна да се не праве грешке које су у пракси прилично честе:

► Рачуноводственим политикама треба **негво-смислено** уредити поступак вредновања нематеријалне и материјалне дуготрајне имовине након почетног признавања – опредељење за један од два модела (модел набавне вредности или модел ревалоризације), поштујући одредбе релевантних прописа за свако предузеће (МРС/МСФИ, МСФИ за МСП, Правилник за микро и друга правна лица).

► Критеријуми за евидентирање накнадних улагања у већ призната средства морају бити прецизирани рачуноводственим политикама.

► Процена корисног века трајања мора да се врши на сваки 31. 12, дакле обавезно је редовно преиспитивање преосталог века трајања и утврђивање амортизационе стопе у складу са њим.

► Критеријуми за тестирање на обезвређење, односно процену надокнадиве вредности морају бити прецизирани рачуноводственим политикама.

► Резидуалну вредност треба реално утврђивати, а не претпоставити да је нема по аутоматизму.

► Избор методе обрачуна амортизације мора да буде заснован на стварним карактеристикама средства и његовог коришћења, а не да се бира пропорционална метода за свако средство (или групу средстава) зато што је најчешће коришћена и најједноставнија за обрачун.

ПС

Потраживања и обавезе – усаглашавање, исправка, отпис и застара

Пре састављања финансијских извештаја правна лица и предузетници дужни су да усагласе међусобна потраживања и обавезе. У чланку је, осим тога, дат и осврт на поступак исправке вредности и отписа потраживања, као и на отпуштање и застаривање обавеза и њихово приходавање.

Усаглашавање потраживања и обавеза

Правна лица и предузетници такође су обавезни да, према члану 18. Закона, пре састављања финансијских извештаја усагласе међусобна потраживања и обавезе, што се доказује одговарајућом исправом. У пракси се најчешће у те сврхе користи образац ИОС (Извод отворених ставки), мада се, с обзиром на то да законским прописима није прописана форма потврде о извршеном усаглашавању међусобних потраживања и обавеза, могу примењивати и друге исправе. Поред тога, законским прописима није прецизиран ни рок у коме правна лица треба да изврше усаглашавање међусобних потраживања и обавеза, али се сматра најсврхисходнијим да се усаглашавање врши на датум биланса стања или на неки други датум који је што ближи датуму када се састављају финансијски извештаји (31. 12). Дакле, свако правно лице, односно предузетник својим интерним актом треба да ближе уреди начин и рокове усаглашавања потраживања и обавеза.

Усаглашавање међусобних потраживања и обавеза треба да иницира поверилац тако што пре састављања финансијских извештаја доставља дужнику списак неплаћених рачуна са назначеним датумом на који се врши усаглашавање. Уколико се дужник слаже са стањем својих обавеза приказаним у примљеној исправи, исто потврђује својим потписом или другом идентификационом ознаком. Уколико то није случај, потребно је да дужник сачини писано образложење својих разлога за неслагање за сваки појединачни рачун који је споран и да га достави повериоцу, након чега је поверилац дужан да испита узроке неслагања.

Усклађивање се врши поређењем прокњижених промена на картицама дужника и повериоца. Најчешћи узрок неслагања јесте постојање неевидентираних обавеза у пословним књигама дужника. У том случају потребно је да поверилац докаже основаност потраживања веродостојном рачуноводственом документацијом, односно фактуром, отпремницом и сл., као и да исту достави дужнику на књижење. Након усаглашавања, дужник и поверилац састављају записник о усаглашавању и оверавају га својим потписима или другим идентификационим ознакама. Овако састављен документ представља доказ да су дужник и поверилац ускладили међусобна потраживања и обавезе.

Уколико поверилац не иницира усаглашавање међусобних потраживања и обавеза, мишљења смо да је потребно да то учини дужник.

Извод отворених ставки, односно други документ о усаглашавању потписују лица која су за то овлашћена одговарајућим актом правног лица или су пак овлашћење добила од законског заступника. Значи, документ је валидан и ако га не потпише законски заступник, али морају да га потпишу лица која су за то овлашћена.

Из Мишљења Министарства финансија бр. 011-00-211/2016-16 од 23. 2. 2016. године:

Имајући у виду наведено, мишљења смо да су правна лица дужна да својим општим акцима уреде организацију рачуноводства (укључујући интерне рачуноводствене контролне процедуре) и одреде лице, односно лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање и контролу свих рачуноводствених исправа. С тим у вези, **сматрамо да у конкретном случају лица могу да пошљусују и**

Вук д. о. о из Шуме, Улица шумска 1 (кога заступа директор Вук Страшни) и Црвенкапа д. о. о. из Шуме, Улица бакина 2 (кога заступа директор Перун Ловац), у складу са чланом 344. Закона о облигационим односима, склапају дана 30. октобра 2019. године овај

СПОРАЗУМ У ОТПУСТАЊУ ДУГА

Члан 1.

Овим споразумом утврђује се да је Вук д. о. о. на основу уговора о пружању консултантских услуга, склопљеног са друштвом Црвенкапа д. о. о. 1. априла 2017. године, стекао потраживања у износу од 130.000 динара. Од насталог потраживања до дана склапања овог споразума наплаћено је укупно 100.000 динара, што значи да је утврђено преостало потраживање у износу од 30.000 динара.

Члан 2.

Вук д. о. о. отпушта своје потраживање и изјављује дужнику – друштву Црвенкапа д. о. о. – да не захтева испуњење свог потраживања у износу од 30.000 динара.

Члан 3.

Дужник, друштво Црвенкапа д. о. о., сагласан је с неиспуњењем обавезе коју има према повериоцу Вуку д. о. о. у износу који је наведен у овом споразуму.

Члан 4.

Споразум ступа на снагу даном доношења.

У Шуми, 30. октобра 2019. године

Вук д. о. о.

Вук Страшни

Црвенкапа д. о. о.

Перун Ловац

Књижење:

Ред. бр.	Конто	Опис	Износ	
			дуг.	потр.
ПС	435	Обавезе према добављачима		30.000
- за јочешњо сѣање				
2.	435	Обавезе према добављачима	30.000	
	677	Приходи од смањења обавеза		30.000
- за ошћис ошћушћеној дуја				

Осим наведених случајева, у пракси су чести и случајеви да дужници не могу да испуне своју обавезу према повериоцу јер поверилац „не по-

стоји”, односно брисан је из регистра. Најчешће су ситуације да до брисања долази због спровођења принудне ликвидације. У случајевима када нема правног следбеника, а потраживање пре брисања повериоца није пренесено на новог повериоца (на пример цесијом), дужник треба да спроведе отпис дуга.

Како би рачуноводство могло да спроведе отпис обавезе, потребно је донети одлуку о отпису обавезе као и у случају отписа због застарелости, само што разлог отписа неће бити застарела обавеза, него утврђена чињеница да поверилац не постоји. Што се тиче књижења, и она су иста као у поменутом примеру.

ПС

ИНГ-ПРО

Увод у обавезу вршења пописа

Попис или инвентар представља поступак утврђивања стварног стања укупне имовине и обавеза правног лица на одређени дан. Два главна задатка пописа су утврђивање недокументованих пословних промена и контрола рада лица којима су поверени послови руковођења одређеном имовином. Основни циљ пописа је усаглашавање стања имовине и обавеза исказаног у пословним књигама са њиховим стварним стањем како би финансијски извештаји објективно и истинито приказивали финансијско стање правног лица.

Увод

Обавеза и начин спровођења пописа регулисани су:

- ▶ Законом о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 62/2013 и 30/2018 – даље: Закон),
- ▶ Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС”, бр. 118/2013 и 137/2014 – даље: Правилник о попису).

У складу са чланом 16. и 17. Закона, обавеза вршења пописа постоји за сва правна лица и предузетнике, без обзира на правну форму и делатност којом се баве, и то у следећим случајевима:

- ▶ на почетку пословања,
- ▶ на крају пословне године, односно на дан биланса стања (редовни или годишњи попис),
- ▶ приликом примопредаје дужности рачунополгача, промене продајних цена производа и робе у малопродајном објекту, статусне промене, отварања односно закључења поступка стечаја и ликвидације правног лица, као и у другим случајевима предвиђеним Законом (ванредни попис).

Правна лица, као обвезници примене Закона и вршења пописа, обухватају привредна друштва, Народну банку Србије, банке и друге финансијске институције, друштва за осигурање, даваоце финансијског лизинга, пензијске фондове и друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, инвестиционе фондове и друштва за управљање инвестиционим фондовима, берзе и брокерско-дилерска друштва, факторинг друштва, задруге, установе које обављају делатност ради стицања добити и друга правна лица. Другим правним лицима сматрају се правна лица чије се пословање делом финансира из јавних

прихода или других наменских извора, а делом или у целини по основу учлањења, при чему се она не оснивају ради стицања добити, као политичке организације, синдикалне организације са својством правног лица, фондације и задужбине, удружења, коморе, цркве и верске заједнице, у делу обављања привредне или друге делатности у складу са прописима којима је уређено обављање тих делатности, као и друге организације организоване по основу учлањења. Обавеза вршења пописа, према Закону, постоји и за предузетнике који своје пословне књиге воде по систему двојног књиговодства.

Приликом организације пословних активности у вези са вршењем пописа и књижењем пописних разлика неопходно је узети у обзир и одредбе:

- ▶ Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004... и 72/2019 – даље: Закон о ПДВ-у),
- ▶ Закона о акцизама („Сл. гласник РС”, бр. 22/2001... и 4/2019),
- ▶ Уредбе о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа акциза („Сл. гласник РС”, бр. 137/2004, 109/2009, 96/2012, 88/2017 и 119/2017) и
- ▶ Уредбе о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа порез на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 124/2004).

У складу са чланом 4. Правилника о попису, правно лице у складу са општим актом образује потребан број сталних или повремених комисија за попис имовине и обавеза, а одређује и период у коме ће комисије вршити попис, време за попис и рокове достављања изве-

Форма у којој се састављају пописне листе и пратећа документација

Форма у којој се састављају пописне листе и пратећа документација треба да буде прописана Правилником о рачуноводству или другим актом правног лица, односно предузетника. Значи, пописне листе и пратећа документација могу да буду састављене у папирном облику или у електронској форми. У складу са одредбом члана 9. став 2. Закона, у случају да су израђене у електронском облику, морају да садрже потпис или другу идентификациону ознаку лица одговорних за потписивање пописних листа, односно електронски потпис у складу са законом.

Напомињемо да је неопходно да правно лице, односно предузетник својим интерним актом којим уређује организацију рачуноводства пропише врсту идентификационе ознаке која се користи за оверавање и потврђивање веродостојности пописних листа и пратеће документације.

Извод из **Мишљења Министарства финансија бр. 011-00-473/2018-08 од 2. 7. 2018. године:**

У складу са одредбама члана 9. Закона, одговорно лице *пописом*, односно *групом идентифика-*

цијом ознаком пописује да је рачуноводствена исправа веродостојна (пописна, истинита, рачунски тачна и да приказује пословну промену). Рачуноводствена исправа, састављена као електронски запис, треба да садржи попис или групу идентификациону ознаку одговорног лица, односно лица овлашћеног за издавање рачуноводствене исправе, односно електронски попис у складу са законом. [...]

Имајући у виду наведено, с обзиром на то да се попис врши како би се књиговодствено стање ускладило са стварним стањем, као и чињеницу да се извештај о попису и пратећа документација могу сматрати рачуноводственим исправама у складу са Законом (на основу којих се спроводе одговарајућа књижења у пословним књигама), мишљења смо да се са аспекта примене прописа о рачуноводству, извештај о попису, као и пратећа документација за његово састављање могу саставити у електронском облику и пописати електронским пописом у складу са законом, осим ако описом актом конкретне правне лица, односно групом пописом није друкчије уређено.

ПС

Редакција

Годишњи попис имовине и обавеза за 2019. годину

Обавеза и начин спровођења пописа регулисани су:

- ▶ Законом о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 62/2013 и 30/2018 – даље: Закон),
- ▶ Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС”, бр. 118/2013 и 137/2014 – даље: Правилник о попису).

У складу са чланом 16. и 17. Закона, обавеза вршења пописа постоји за сва правна лица и предузетнике, без обзира на правну форму и делатност којом се баве, и то у следећим случајевима:

- ▶ на почетку пословања,
- ▶ на крају пословне године, односно на дан биланса стања (редовни или годишњи попис),

- ▶ приликом примопредаје дужности рачунополлага, промене продајних цена производа и робе у малопродајном објекту, статусне промене, отварања односно закључења поступка стечаја и ликвидације правног лица, као и у другим случајевима предвиђеним Законом (ванредни попис).

00: Попис неуплаћеног уписаног капитала

Попис неуплаћеног уписаног капитала врши се синтетичким рачунима прописаним Правилником о контном оквиру:

- ▶ 000 – Уписане а неуплаћене акције,
- ▶ 001 – Уписани а неуплаћени удели и улози.

тембра) увећа за све набавке, а умањи за ошћујења у периоду од дана пописа до краја године.

5) Под претпоставком да се попис у конкретном случају врши са сјањем на дан 30. септембра на нивоу правног лица (укључујући све појоне), извештај о сјако извршеном попису требало би да буде састављен са подацима на овај датум (а не на 20. септембар). Поново истражићемо да, сходно одредбама члана 9. сјава 2. Правилника, правно

лице, односно предузетник који води сјаалну количинску и вредносну евиденцију о улазу и излазу имовине, као сјање по попису на дан 31. децембра може уписати њено књиговодствено сјање на сјај дан, под условом да је у току године извршен попис имовине и да су вишкови и мањкови утврђени сјаим пописом прокњижени на основу одлуке надлежног органа правног лица, односно предузетника.

ПС

Редакција

Специфичности пописа код микро правних лица и предузетника

У чланку су истакнуте специфичности у вези са вршењем пописа имовине и обавеза за 2019. годину код микро правних лица, предузетника који књиге воде по систему двојног или простог књиговодства и предузетника који порез на приходе од самосталне делатности плаћају на паушално утврђен приход.

Увод

Сви предузетници, односно физичка лица која су уписана у регистар код надлежног органа, односно организације почев од 2019. године имају обавезу вођења пословних књига по систему двојног књиговодства у складу са Законом о рачуноводству. С друге стране, према Закону о порезу на доходак грађана, пољопривредници и физичка лица која су у систему ПДВ-а пословне књиге воде по систему простог књиговодства у складу са тим законом.

Попис код микро правних лица и предузетника који књиге воде по систему двојног књиговодства

Према члану 6. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, попис имовине и обавеза код микро правног лица и предузетника може да врши једно лице на начин и у роковима прописаним овим правилником.

Значи, правна лица која су по финансијским извештајима за 2018. разврстана као микро, као

и сви предузетници, попис за 2019. годину могу да врше без формирања комисије, односно попис може да им врши једно лице на начин утврђен Правилником о попису.

Напомена: По одредбама новог Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 73/2019), који ступа на снагу 1. јануара 2020. године, предузетници се више не разврставају по аутоматизму у микро правна лица. Ове одредбе примењиваће се од следеће године и немају утицај на разврставања и вршење пописа за 2019. годину. Дакле, на основу података из финансијских извештаја за 2019. годину правна лица, односно предузетници разврставаће се по новим критеријумима за 2020. годину. О томе је већ и Министарство финансија објавило Мишљење бр. 011-00-916/2019-16 од 29. 10. 2019, из ког је издвојено следеће:

[...] С обзиром на то да нова правила разврставања сјаујају на снагу 1. јануара 2020. године, као и да је прописано да 1. јануара 2020. године пресјају да важе одредбе сјаорог Закона о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 62/13 и 30/18) које се односе на разврставање,

рекције по том основу нису потребне. Дакле, на основу података које обезбеђују пословне књиге које се воде по систему простог књиговодства не могу да се утврде вишкови и мањкови робе и ре-проматеријала. У сврху обезбеђења тих података потребно је да предузетник води и друге помоћне евиденције које нису обавезне.

Уношење података из пописне листе у ПК-1 врши се у поступку утврђивања финансијског резултата када се изврши попис, а пошто су претходно прокњижене све промене које се односе на обрачунски период. Пре уношења података из пописних листа потребно је сабрати све колоне са новчаним вредностима у ПК-1 и њихов збир исказати као међузбир пре закључивања ове књиге.

Подаци који се утврде пописом умањују међузбирове кол. 12–16 ПК-1 и представљају почетно стање за наредну годину. Умањењем укупних расхода у обрачунском периоду за набавну вредност залиха утврђену пописом на крају године утврђују се коначни износи расхода који се односе на остварене приходе у обрачунском периоду. Ови износи се из одговарајућих колона ПК-1 преузимају на одговарајуће позиције Биланса успеха.

Попис код паушално опорезованих предузетника

Предузетник који порез на доходак грађана плаћа на паушално утврђен приход води књигу

на обрасцу КПО – Пословна књига о оствареном приходу и паушално опорезованих обвезника.

Паушално опорезиви предузетници, с обзиром на то да нису обавезни да воде књиговодство, нису у обавези да врше усаглашавање стварног са књиговодственим стањем, па самим тим ни у обавези да врше попис имовине и обавеза. Изузетак чине златарске радње, које су у обавези да евиденцију о куповини и продаји производа од племенитих метала и драгог камења воде на обрасцу ПМ, као и да врше попис залиха ради усклађивања стања исказаног у тој књизи са стварним стањем.

Међутим, попис су у обавези да изврше предузетници који су у 2019. години били у режиму паушалног опорезивања, а од 1. 1. 2020. године почињу да воде пословне књиге.

Основно правило приликом пописа свих облика имовине и обавеза је да се у пописним листама исказује вредност по којој се конкретна имовина води у књиговодству.

Основни проблем, а уједно и специфичност која се јавља приликом вршења пописа код паушално опорезованих предузетника који ће бити у обавези да у наредном периоду воде пословне књиге, огледа се у томе што за имовину која је предмет пописа не постоје књиговодствени подаци о количинама и вредностима, услед чега се ти подаци утврђују на основу докумената о прибављању средстава или проценом њихове вредности.

ПС

Електронско издање

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Незаобилазна помоћ у раду рачуновође

ПРОПИСИ.НЕТ је електронско издање које се налази на интернет страници www.propisi.net и садржи преко 250.000 докумената:

- ▶ прописе,
- ▶ судску праксу,
- ▶ службена мишљења надлежних министарстава,
- ▶ моделе уговора и обрасце из свих области,
- ▶ коментаре прописа.

Сва наведена документа међусобно су повезана.

За информације и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Редакција

Рачуноводствено евидентирање мањкова и вишкова (кало, растур и лом) по годишњем попису

У складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС”, бр. 118/2013 и 137/2014), надлежни орган правног лица, односно предузетник разматра извештај о извршеном попису и доноси одлуку о усвајању извештаја о извршеном попису, као и о књижењу утврђених разлика по попису, пре израде финансијских извештаја. Предмет овог чланка је књижење резултата годишњег редовног пописа, вишкова и мањкова, као и рачуноводствено евидентирање расхода по попису.

Рачуноводствено евидентирање мањка добара

Мањкови добара који се утврде пописом могу да се односе на:

- ▶ основна средства,
- ▶ залихе (резервни делови, инвентар, ауто-гуме, амбалажа и други материјал, роба, готови производи и недовршена производња).

Мањак добара може да настане као последица замене добара, крађе, више силе, неадекватне испоруке добара, односно по основу више испоручених добара у односу на фактурисану количину купцима итд.

Мањак утврђен пописом може да се покрије на терет правног лица, на терет одговорног лица или на терет осигурања ако је имовина била осигурана. Полазећи од начина покривања, рачуноводствено евидентирање мањкова, у складу са Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014 – даље: Правилник), врши се на следећим рачунима:

- ▶ **На рачуну 574 – Мањкови** исказују се мањкови средстава који се утврде на основу редовног или ванредног пописа, осим мањкова учинака који се исказују у оквиру класе 9. На овом рачуну се на основу одлуке надлежног органа **књижи мањак који пада на терет друштва**. Износ мањка, заједно са обрачунатим порезима (ПДВ-ом и акцизом,

ако се обрачунава), пада на терет трошкова пословања, односно на терет рачуна 574.

- ▶ **На рачуну 577 – Расходи по основу расхода залиха материјала и робе** исказују се расходи по основу кала, растура, квара, лома и сл. залиха материјала и робе.

- ▶ **На рачуну 983 – Остаци, мањкови и вишкови залиха** исказују се мањкови и вишкови готових производа и недовршене производње.

- ▶ **На рачуну 221 – Пошраживања од запослених** исказују се, између осталог, мањкови који се **накнађују од запослених**. Уколико утврђени мањкови по одлуци надлежног органа падају на терет одговорних лица, односно запослених, мањак се, заједно са обрачунатим порезима, књижи задужењем рачуна 221 – Пошраживања од запослених.

- ▶ **На рачуну 228 – Остала крајкорочна пошраживања** евидентира се потраживање од осигуравајућег друштва у случају да је имовина за коју је утврђен мањак била осигурана.

Одредбом члана 46. став 7. Правилника прописано је да се мањкови учинака, који се евидентирају на рачунима трошкова и учинака у класи 9, књиже на рачунима те класе задужењем рачуна 983, у корист рачуна на којима се исказују поменути учинци (рачуни група 91, 95 и 96). Поред тога, прописано је да се у финансијском књиговодству мањкови учинака књиже задужењем рачуна 574 – Мањкови, у корист рачуна 630 – Повећање вредности залиха.

евидентирају и у КЕП књизи. Ова обавеза не односи се на правна лица и предузетнике који обављају промет робе на велико, а пословне књиге воде по систему двојног књиговодства.

Према члану 15. Правилника о евиденцији промета у колону број 4 КЕП књиге уписује се задужење трговца у том објекту, односно продајном месту, а у колону број 5 КЕП књиге раздужење објекта – продајног места по основу промета робе који се у њему врши.

Према члану 16. Правилника о евиденцији промета, стварно стање робе утврђено пописом упоређује се са стањем које се добија

салдирањем колона бр. 4 и 5 КЕП књиге. Ако постоји разлика, вишак се уноси у колону задужења, а мањак у колону раздужења.

Дакле, стање утврђено пописом упоређује се са стањем које се добија салдирањем колона 4 и 5 КЕП књиге, а након тога, позитивна разлика, односно вишак на основу веродостојне књиговодствене исправе књижи се на исти начин као и набавка робе, док се у случају негативне разлике, односно мањка врши сторнирање црвеним сторном (исписивање износа који се заокружује). **Приликом сабирања износ црвеног сторна одузима се од укупног збира.**

ПС

ЈЕСТЕ ЛИ СЕ ВЕЋ ПРЕТПЛАТИЛИ НА ЧАСОПИС
„ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” ЗА СЛЕДЕЋУ ГОДИНУ?

011/ 2836-820, 011/2836-821, 011/2836-822
office@ingpro.rs

КРАТКЕ ТЕМЕ:

Предузетник слободно располаже новчаним средствима са пословног рачуна – мишљење Министарства финансија

По основу располагања предузетника новчаним средствима са свог платног рачуна, тако што подиже готов новац који није опредељен као лична зарада, не настаје обавеза плаћања доприноса.

Да подсетимо, када предузетник подигне новац за личне потребе, таква исплата не евидентира се као расход у пословним књигама, већ у оквиру посебног рачуна који је у те сврхе и прописан: 723 – Лична примања послодавца. Наведено се односи на подизање готовине било када у току године и у било ком износу.

Књижењем у оквиру рачуна 723 не исказује се расход, а резултат наведеног књижења је то да нема утицаја на опорезиву добит. Значи, чињеница да је предузетник подигао новац не значи да је умањио опорезиву добит. Напротив, он ће платити порез на приходе од самосталне делатности на стварно остварену добит, коју ће на крају године утврдити у пореском билансу.

Детаљније о узимању предузетника из пословне имовине писали смо у броју 6/2019, стр. 67.

КРАТКЕ ТЕМЕ:

Правни посао компензације у условима блокаде рачуна учесника ЈЕСТЕ ништав

Последњих осамнаест година, односно од почетка примене Закона о платном промету („Сл. лист СРЈ”, бр. 3/2002, 5/2003, „Сл. гласник РС”, бр. 43/2004, 62/2006, 111/09 – др. закон и 31/2011) у нашој правној пракси присутно је становиште да правна лица и предузетници који су у блокади не могу да измирују своје доспеле новчане обавезе компензацијом. Овакво схватање заснива се на тумачењу одредаба члана 46. став 3. Закона о платном промету, који је био у примени до 1. октобра 2015. године, а затим Закона о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица која не обављају делатност („Сл. гласник РС”, бр. 68/2015 – даље: Закон о обављању плаћања), који се примењује од 1. 10. 2015. године. Закон о обављању плаћања у члану 5. став 2. такође прописује да правна лица и предузетници не могу да измирују међусобне новчане обавезе уговарањем промене поверилаца, односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија, приступање дугу, преузимање дуга, уступање дуга и др.), пребијањем (компензација), уколико су њихови рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате, осим ако друкчије није утврђено законом којим се уређује порески поступак.

Исто тако, Закон о обављању плаћања у члану 7. став 1. т. 3) прописује казнене одредбе за кршење члана 5. став 2. овог закона, и то за прекршај за правно лице са новчаном казном у износу од 50.000 до 2.000.000 динара, ако су његови рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате, а новчане обавезе измирује супротно члану 5. став 2. овог закона. Уз то, у члану 7. став 2. овог закона предвиђена је новчана казна за прекршај и за одговорно лице у правном лицу у износу од 5.000 до 150.000 динара.

Полазећи од наведених одредаба члана 46. став 3. Закона о платном промету, члана 5. став 2. Закона о обављању плаћања, а у вези са одредбама члана 19. став 3. ЗПППА-а, Министарство

финансија објавило је неколико мишљења о немогућности измиривања међусобних новчаних обавеза компензацијом у условима блокаде рачуна једног или оба учесника у компензацији.

Мишљење Министарства финансија бр. 401-00-00171/2013-16 од 29. 1. 2013. године:

[...] С обзиром на раније образложену специфичност пребијања, у смислу последице коју производи давање једносмране изјаве о пребијању, односно измирењу обавеза обе смране у облигацији, уколико правно лице, чији рачуни нису блокирани, упути изјаву о пребијању другом правном лицу, чији су рачуни блокирани ради извршења принудне наплате, мишљење Министарства финансија и привреде је да се може сматрати да је **друго правно лице измирило новчане обавезе које има према лицу – упутиоцу изјаве о пребијању на начин који је сувишан члану 46. став 3. Закона**, без обзира на околност да је овакав начин измирења обавеза последица постојања групе лица.

Мишљење Министарства финансија бр. 011-00-00702/2016-16 од 22. 8. 2016. године:

[...] Самим тим, пребијањем престају потраживања и дуговања како правној лица које је упутило изјаву о пребијању и чији рачуни нису блокирани, тако и другој правној лица коме је упућена изјава о пребијању и чији су рачуни блокирани ради извршења принудне наплате, односно **пребијање представља начин измиривања међусобних новчаних обавеза, што није дозвољено у смислу члана 5. став 2. Закона уколико је рачун једног од учесника у пребијању блокиран ради извршења принудне наплате у тренутку измирења обавезе. Престанак обавезе пребијањем које је contra legem, односно противно члану 5. став 2. Закона, сматра се ништавим у смислу члана 103. Закона о облигационим односима, не производи правна дејства, није субјективна права и обавезе. У вези с наведеним, Министарство финансија подсећа да је чланом 109. Закона о облигационим**

Питања претплатника на теме из рачуноводства

Давање робе на комисиону продају

Питање:

Да ли постоји могућност да правно лице даје робу другом правном лицу на консигнациону или комисиону робу? И ако постоји, који документ издајемо приликом издавања робе другом лицу које ће продавати крајњим купцима?

Одговор:

Нема никаквих ограничења да правна лица склопе уговор о комисионој продаји робе. Ви као комитент не издајете приликом предаје робе на комисиону продају рачун или други документ, него комисионар издаје „документ о обрачуну”. У пракси постоје и случајеви да комитент изда комисионару класичан рачун, а комисионар измири своје дуговање након што прода у комисион предату робу, али се најчешће ипак користи документ о обрачуну.

Значи, основни постулати и учесници комисионог посла су:

- ▶ **комитент** – правно лице које **даје робу** другом на комисиону продају,
- ▶ **комисионар** – правно лице које **прима робу** на комисион и продаје је крајњим купцима,
- ▶ **документ о обрачуну** – издаје га комисионар.

Са рачуноводственог аспекта, комисионар као приход евидентира искључиво провизију коју остварује од комитента, а не укупну накнаду коју фактурише купцу. Такође, комисионар робу води искључиво ванбилансно. Комитент води робу предату у комисион на рачуну 133, све док је комисионар не прода, када је раздужује.

Чланом 43. Закона о ПДВ-у прописана је могућност да рачун, односно **тзв. документ о обрачуну**, уместо обвезника који је извршио промет, **издаје прималац добара** и услуга. Управо се документ о обрачуну најчешће среће у комисионом послу.

У документу о обрачуну за промет добара и услуга који је извршио испоручилац (у овом случају то је комитент) **ПДВ обрачунава прималац добара и услуга** (комисионар) који саставља до-

кумент о обрачуну. Овај документ садржи све уобичајене елементе из члана 42. Закона.

Скрећемо само пажњу на то да су у документу о обрачуну издавалац и прималац документа исто лице, а у документу о обрачуну обавезно треба да се наведу подаци о комитенту. Такође, саветујемо и да се у документ упише напомена о томе да је издат у складу са чланом 43. Закона. Дакле, назив може да буде: *Документ о обрачуну – издајѝ у складу са чланом 43. Закона о ПДВ-у.*

У случају издавања документа о обрачуну могу да се примене правила која се односе на издавање једног рачуна за више sukcesивних испорука у једном календарском месецу. Дакле, уместо издавања рачуна за сваки појединачни промет, постоји могућност (не и обавеза) да се изда један рачун за све испоруке у календарском месецу или неком краћем временском периоду.

Комисионар води робу на ванбилансној евиденцији. Приликом издавања робе комисионару, комитент издаје робно-материјални документ помоћу ког преноси издату робу са рачуна робе у магацину на рачун 133.

Осим тога, трговац мора да води рачуна и о члану 29. Закона о трговини из угла обавезних елемената документа који прати робу у превозу. Дакле, у складу са чланом 29. став 2. Закона о трговини прописано је да **робу у превозу морају да прате исправе** које су у непосредној вези са њеним превозом и које нарочито садрже:

- ▶ број и датум исправе,
- ▶ пословно име, адресу, ПИБ и **матични број** или број пољопривредног газдинства (БПГ), односно број из одговарајућег регистра **испоручиоца, примаоца** и превозника (уколико га има),
- ▶ место и адресу објекта из кога се испоручује и у који се испоручује,
- ▶ име, презиме и потпис одговорних лица испоручиоца и превозника, назив робе и количину.

Читајте најновија мишљења
Министарства финансија на
Прописи.нет

Улагање у туђи објект и раздвајање земљишта од објекта

Питање:

Привредно друштво је 25. 6. 2018. године предуговором купило од другог привредног друштва коришћен пословни простор и платило 80% аванса од вредности објекта (води се на конту 0280). Главни уговор требало је да се потпише 1. 7. 2019. године, али није из техничких разлога (продавац није у Катастру непокретности уписан као ималац својинских права на делу земљишта и објекта који су предмет продаје по предуговору, а има основану правну наду да ће бити, али не до краја 2019. године). Од продавца непокретности добили смо овлашћење да пословни простор адаптирамо – прилагодимо и користимо према нашим потребама, што смо урадили и део објекта почели да користимо за нашу производну делатност. Како књижити улагања у уговорену непокретност, на која конта, с обзиром на то да се непокретност не води као објект код нас, већ само уплаћени аванс на конту 0280? Адаптирање је у већој вредности, а књижили смо га до сада на 026 – *Грађевински објекти и приједи*. Како одредити вредност земљишта пошто у предуговору није одвојена вредност земљишта која је већа од површине објекта и састоји се из више парцела које чине једну целину? Да ли смо добро књижили и ако нисмо, како треба то да чинимо, на која конта треба ова улагања књижити до потписивања главног уговора?

Одговор:

Извршено улагање треба посматрати као одвојен посао у односу на предуговор, односно купопродају предметне некретности. Када се на вас пренесе право својине на предметној некретности, затворићете аванс (028) и признати објект (022) и земљиште (021).

Што се тиче извршеног улагања, с обзиром на то да је извршено у туђи објект (како је тренутна ситуација), улагање књижите на 027. У оквиру тог рачуна отворите посебан аналитички рачун за земљиште, а посебан за објект.

Детаљно о томе писали смо у броју 5/2019, стр. 57.

Када објект „постане ваш”, затворите 027 и пренесите на 022 односно 021, као да се ради о накнадном улагању у објект.

Што се тиче раздвајања земљишта од објекта, ако не постоје прецизни подаци о појединачној вредности земљишта и објекта на дан набавке, онда они могу да се добију на основу **процене вредности** од стране овлашћеног процењивача или стручног лица у оквиру привредног друштва.

Процену можете да урадите и сами. До података о тржишној вредности земљишта и објекта може се доћи и на интернет страници локалне самоуправе, који постоје у сврху утврђивања пореза на имовину. На тај начин можете нпр. утврдити тржишну вредност објекта, а остатак вредности (која је уговорена) приписати вредности земљишта, или обрнуто – утврдити тржишну вредност земљишта, а остатак вредности приписати објекту.

ПС

Припремне радње за састављање финансијских извештаја за 2019. годину код корисника јавних средстава према прописима о буџетском рачуноводству

Предмет разматрања у овом текста су припремне радње у вези са састављањем финансијских извештаја корисника јавних средстава који пословне књиге воде према Контном плану за буџетски систем.

Увод

Корисници јавних средстава, са становишта вођења пословних књига, могу да се сврстају у две основне групе, и то у:

- 1) кориснике јавних средстава који пословне књиге воде према **прописима о буџетском рачуноводству**, односно према **Правилнику о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем** („Сл. гласник РС”, бр. 16/2016... 68/2019 – даље: **Правилник о Контном плану за буџетски систем**), при чему, сходно члану 2. тог правилника, ту убрајамо буџет Републике, буџет локалне власти, кориснике буџетских средстава и кориснике средстава организација обавезног социјалног осигурања;
- 2) кориснике јавних средстава који пословне књиге воде **према одредбама Закона о рачуноводству**, односно према одредбама **Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике** („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014), при чему ту убрајамо **јавна предузећа** основана од стране Републике Србије, односно локалне власти, правна лица основана од стране тих јавних предузећа, као и друга правна лица наведена у дефиницији корисника јавних средстава у тачки 5. члана 2. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/2009... 72/2019).

Припремне радње које претходе састављању финансијских извештаја

Припремне радње претходе састављању финансијских извештаја и сходно томе захтевају предузимање читавог низа активности да би се извршило верификовање пословних догађаја, који јесу (или можда нису) рачуноводствено регистровани у главној књизи или помоћним књигама. У наведене припремне радње убрајају се:

- 1) детаљна провера свих прокњижених ставки које се односе на пословне промене у 2019. години;
- 2) усаглашавање примљених и утрошених буџетских средстава (административни и други трансфери између директних и индиректних корисника);
- 3) усклађивање стања главне књиге са помоћним књигама;
- 4) усаглашавање финансијских пласмана, потраживања и обавеза;
- 5) спровођење извршеног пописа, односно свођење књиговодственог стања имовине и обавеза према стању у пописним листама за 2019. годину и књижење инвентурних разлика;
- 6) провера књижења датих и примљених аванса у вези са продајом и набавком добара и извршењем услуга;

нама (изменама и допунама), при чему само на такав начин представља подлогу **за састављање финансијских извештаја**.

Закључак

Припремне радње које претходе састављању финансијских извештаја веома су важна и незаобилазна карика у процесу израде финансијских извештаја. Због тога свака од наведених припремних радњи захтева темељан приступ. Осим тога, треба подсетити и на то да ни законски прописи који третирају буџетско рачуноводство нису нешто одређеније дефинисали процедуру припреме финансијских извештаја. Једино се у Правилнику о финансијским извештајима спомиње припрема финансијских извештаја, и то на свега три места:

- ▶ у самом наслову поменутог правилника;
- ▶ у члану 1. којим се дефинише да Правилник уређује **начин припреме**, састављања и подношења

финансијских извештаја поменутих субјеката, који су обавезни да их састављају;

▶ у члану 4. Правилника, чији је назив „**Припрема финансијских извештаја**”, при чему је у 1. ставу члана 4. дефинисано да се финансијски извештаји припремају **на принципима готовинске основе** у складу са чланом 5. став 3. Уредбе о буџетском рачуноводству, док је у 3. ставу члана 4. прописано која је књижења потребно извршити у поступку припреме финансијских извештаја на готовинској основи.

Закључна констатација у вези са припремом финансијских извештаја могла би бити да је та припрема више везана за искуство из досадашње праксе, него за законску регулативу. Полазећи од таквих околности, закључује се да су одредбе о припреми финансијских извештаја недовољне и да би можда у некој од њих требало извршити допуну, односно таксативно навести које припремне радње не би смеле да се изоставе пре самог састављања финансијских извештаја. **ПС**

Мр Јован Чанак

Попис имовине и обавеза за 2019. годину код корисника јавних средстава и књижење инвентурних вишкова и мањкова

Попис имовине и обавеза код корисника јавних средстава једна је од најважнијих припремних активности које претходе састављању финансијских извештаја код корисника буџетских средстава и корисника средстава организација обавезног социјалног осигурања.

Увод

Посао у вези са пописом имовине и обавеза за поменута правна лица уређен је **Правилником о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем** („Сл. гласник РС”, бр. 33/2015 и 101/2018 – даље: Правилник о попису).

Важно је напоменути да су извршене допуне Правилника о попису које нису биле обухваћене коментаром на попис имовине и обавеза за 2018. годину, јер је текст о попису отишао у штампу пре објаве поменуте допуне. Укратко, то су биле допуне Правилника о попису које нису имале никаквог негативног одраза на коментар свега оног што се односило на попис имовине и обавеза код корисника јавних средстава за 2018. годину

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
2.	121113	Прелазни рачун	100,00	
	121311	Главна благајна		100,00
- евиденција према налогу за пренос новца на текући рачун				
2а.	121112	Текући рачуни	100,00	
	121113	Прелазни рачун		100,00
- евиденција према изводу Управе за шрезор				

Мањак готовог новца у благајни

Комисија је утврдила мањак готовог новца у благајни КЈС у износу од 5.000,00 динара. Осим одговарајуће евиденције установљеног мањка у благајни, потребно је да се, на основу изјаве благајника, изда решење о утврђивању обавезе благајника да надокнади мањак у целокупном износу утврђеног мањка.

У 2020. години запослени је, према решењу надлежног органа, уплатио на текући рачун КЈС 5.000,00 динара, на име обавеза за утврђени мањак у благајни.

Књижење 31. 12. 2019. године

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	421919	Остали непоменути трошкови	5.000,00	
	121311	Главна благајна		5.000,00
- евиденција према Одлуци о попису по основу мањка новца у благајни				
1а.	122144	Потраживања по основу мањкова	5.000,00	
	291919	Остала пасивна временска разграничења		5.000,00
- евиденција према Одлуци о попису по основу потраживања од запослених				

Књижење у 2020. години, када је запослени уплатио дуговани износ

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	121112	Текући рачуни	5.000,00	
	745121	Остали приходи буџета Републике		5.000,00
- евиденција према изводу Управе за шрезор				
1а.	291919	Остала пасивна временска разграничења	5.000,00	
	122144	Потраживања по основу мањкова		5.000,00
- евиденција измирене потраживања према Одлуци о попису				

Коментар:

У вези са претходно изнетим важно је напоменути да обавеза обрачуна и плаћања ПДВ-а, који је настао у вези са установљеним расходом и прометом отписаних основних средстава, настаје у моменту промета, односно усвајањем одлуке о попису и продајом – прометом тих основних средстава, а то је каснији период од периода обављања пописа.

Такође треба указати и на чињеницу да је одредбом члана 4. став 1. Уредбе о количини расхода (кало, расшур, квар и лом) на који се не плаћа порез на догађај вредности прописано да се ПДВ не плаћа на расход до количине утврђене Нормативом за утврђивање расхода на који се не плаћа ПДВ, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део. Како су поменути Нормативом расхода обухваћена само нека добра, односно само неке делатности за добра која нису обухваћена тим нормативом, количина расхода утврђује се према нормативу обвезника ако надлежни порески орган у поступку одобравања норматива не утврди другу количину.

Закључак

Попис имовине и обавеза је веома озбиљан, одговоран и стручан посао којем не сме да се приступа формално да би се задовољиле законске одредбе. Потребно је рећи да су можда преблаге казнене мере према онима који имају немаран однос према имовини којом рукују, располажу или управљају или је приказују погрешно у финансијским извештајима. Свакако да би у казним одредбама требало да буду прописане и строже казне, нарочито за оне прекршиоце који манипулишу имовином ради стицања личне користи. Када се на крају године анализирају финансијски извештаји, онда кроз Биланс стања може да се закључи да ли се имовина увећала или смањила и да ли су се обавезе повећале или смањиле у односу на претходни период посматрања, као и да се, сходно томе, тражи одговор на питање зашто је то тако. На основу таквог увида и извођења закључака може се рећи да је крајњи циљ пописивања имовине и обавеза да се искаже њихово реално стање, што значи да књиговодствено стање имовине и обавеза треба да одговара пописаном стању имовине и обавеза, а не да то буде обрнуто.

ПС

Неправилности у вршењу пописа код КЈС утврђене у поступку инспекцијске контроле

Увод

Уредбом о буџетском рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 125/ 2003 и 12/2006) прописано је да се пословне књиге закључују после спроведених евиденција свих економских трансакција и обрачуна на крају буџетске године, односно у току буџетске године у случају статусних промена, престанка пословања и другим случајевима. Усклађивање евиденција и стања главне књиге са дневником, као и помоћних књига и евиденција са главном књигом врши се пре пописа имовине и обавеза и пре припреме финансијских извештаја.

Правилником о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС”, бр. 33/2015 и 10/2018 – даље: Правилник) уређују се начин и рокови вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивање књиговодственог са стварним стањем. Изузетак представљају дипломатско-конзуларна представништва Републике Србије у иностранству која су у саставу министарства надлежног за спољне послове, као и организационе јединице и установе министарства надлежног за послове одбране и Војске Србије.

Начин и рокови вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем утврђују се у складу са Уредбом о евиденцији и попису непокретности и других средстава у државној својини („Сл. гласник РС”, број 27/96) и прописом о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем који прописује министар надлежан за послове финансија и економије.

Попис имовине и обавеза може бити редован и ванредан. Редован попис имовине и обавеза врши се на крају пословне године, са стањем на дан 31. децембра године за коју се врши попис. У току пословне године ванредан попис имовине и

обавеза врши се у случају примопредаје дужности лица које је овлашћено да управља материјалним и новчаним средствима, тј. рачунополагача, приликом настанка статусне промене, приликом прибављања средстава и у другим случајевима када то одлучи овлашћено лице вршиоца пописа

За редован попис имовине и обавеза овлашћено лице вршиоца пописа посебним актом образује потребан број пописних комисија. Актом о образовању пописне комисије одређују се председник, заменик председника, чланови и заменици чланова пописне комисије, који се бирају из редова запослених, а затим се утврђује предмет пописа и рок за достављање извештаја о извршеном попису од стране сваке комисије појединачно.

За ванредан попис овлашћено лице вршиоца пописа посебним актом образује пописну комисију. За редован годишњи попис имовине и обавеза акт о образовању пописне комисије доноси се најкасније до 1. децембра текуће године. Уколико се у овом року не образује пописна комисија, одговорно лице, које је, сходно одредбама члана 72. став 2. Закона о буџетској систему, одговорно за управљање средствима, чини прекршај из члана 103. став 1. тачка 4) истог закона.

Акт о образовању пописне комисије доставља се свим члановима пописне комисије, што се доказује потписом члана комисије којем је уручен акт о образовању пописне комисије (одлука, решење).

У случају образовања више пописних комисија, ради координације рада свих комисија може да се образује Централна пописна комисија. Она у току пописа координира радом свих пописних комисија, утврђује да ли су пописне комисије благовремено донеле план рада и да ли су на време започеле и завршиле попис, затим прати њихов рад у току пописа и утврђује да ли су извршене припреме за попис од стране свих учесника у обављању послова пописа (пописне комисије, лица која су задужена за руковање имовином, књиго-

Пописне комисије су у пописне листе само унеле количине, а нису констатовале стање по попису нити књиговодствено стање, нити разлике између стварног стања утврђеног пописом и књиговодственог стања, начин књижења, примедбе и објашњења лица која су задужена за материјалне и новчане вредности.

Такође, у пописним листама није извршено уношење књиговодственог натуралног стања имовине, нити је извршено утврђивање натуралних разлика између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања нити уношење цене имовине и вредносно обрачунавање.

Пописне комисије нису сачиниле план рада на попису сходно одредбама Правилника.

Према наведеном, годишњи попис имовине и обавеза на дан 31. 12. 2017. године није извршен како је то прописано Уредбом о буџетском рачуноводству и Правилником о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

Пример: Годишњи попис у Општини – Центру за културу није извршен у складу са Уредбом

Општина је Центру за културу дала на коришћење уметничке слике за припрему изложбе. У периоду пописа уметничке слике су се налазиле у Центру за културу. **Центар за културу није извршио попис ових уметничких слика и није доставио пописне листе Општини**, што је супротно одредбама Правилника, којим је прописано да се имовина других правних субјеката која се у тренутку пописа, у складу са валидном документацијом, налази на коришћењу код вршиоца пописа, евидентира на посебним пописним листама, које се достављају том правном субјекту.

У Извештају Пописне комисије у Општини није евидентирано да се предметне слике налазе код другог корисника јер Комисији пре почетка пописа није достављена пописна листа са уписаним подацима о уметничким сликама (инв. број, вредност, количина и др.).

Одговорност за непоштовање одредаба Уредбе

Уредбом о буџетском рачуноводству у члану 20. прописане су казнене одредбе за непоштовање одредаба Уредбе.

Новчаном казном од 500 до 50.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у финансијској служби корисника буџетских средстава ако не поштује одредбе члана 18. Уредбе, тј. не изврши усклађивање пословних књига, попис имовине и обавеза и усаглашавање имовине и обавеза у прописаним роковима.

Организације обавезног социјалног осигурања за радње из овог члана казниће се новчаном казном од 10.000 до 1.000.000 динара.

Одговорност одговорног лица корисника буџетских средстава прописана је чланом 72. став 2. Закона о буџетском систему, при чему непоштовање ове одредбе повлачи прекршајну одговорност из члана 103. став. 1. тачка 4) истог закона.

Напомена: Код осталих корисника јавних средстава за које се не примењује Уредба о буџетском рачуноводству одговорност за попис произлази из Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 62/2013 и 30/2018).

Одредбама члана 46. Закона о рачуноводству прописано је да ће се новчаном казном од 100.000 до 3.000.000 динара казнити за привредни преступ правно лице ако не попише имовину и обавезе у складу са чланом 16. овог закона, а одговорно лице у правном лицу казниће се новчаном казном од 20.000 до 150.000 динара.

Одредбама члана 16. Закона о рачуноводству прописана је обавеза вршења пописа, тј. да је правно лице, односно предузетник дужан да на почетку пословања изврши попис имовине и обавеза са назнаком појединачних вредности у количинама и новчаном износу, као и да врши попис имовине и обавеза и усклађује стање по књигама са стањем по попису на крају пословне године.

Усклађивање промета и стања главне књиге са дневником и помоћних књига са главном књигом врши се пре пописа имовине и обавеза и пре састављања годишњих финансијских извештаја.

Законом је дата могућност да правно лице, односно предузетник може да предвиди општим актом и дуже периоде за вршење пописа књига, филмова, архивске грађе и слично, с тим што ти периоди не могу бити дужи од пет година.

Попис код правних лица која примењују Закон о рачуноводству подробније је анализиран кроз више чланака у овом броју часописа.

дипл. правник Слободанка Келечевић, виши буџетски инспектор у Министарству финансија

Правилник о начину и поступању Буџетске инспекције у вршењу надзора над спровођењем закона о РИНО у комерцијалним трансакцијама

Надзор над спровођењем Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама између јавног сектора и привредних субјеката у комерцијалним трансакцијама у којима су субјекти јавног сектора дужници, као и између субјеката јавног сектора, врши Министарство финансија – Одељење за буџетску инспекцију. Правилник о начину и поступању Буџетске инспекције у вршењу надзора над спровођењем Закона о РИНО у комерцијалним трансакцијама објављен је у „Службеном гласнику РС” бр. 78/2019, а ступио је на снагу 9. 11. 2019. године.

Увод

Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Сл. гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17 – даље: Закон) уређују се рокови измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама између јавног сектора и привредних субјеката, између привредних субјеката, односно између субјеката јавног сектора, а у циљу спречавања неизмирења новчаних обавеза у року.

Комерцијалне трансакције су, у смислу овог закона, уговорене трансакције између субјеката јавног сектора и привредних субјеката, између привредних субјеката, односно између субјеката јавног сектора, које се односе на испоруку добара, односно пружање услуга уз накнаду, у које се убрајају и грађевински и инвестициони радови, као и комуналне услуге.

У циљу спровођења надзора Одељење за буџетску инспекцију преузима податке о неизмиреним обавезама јавних предузећа из информационог система Управе за трезор. Буџетска инспекција има приступ свим подацима

Централног регистра фактура који су потребни за спровођење надзора, као и за обављање осталих законом утврђених функција инспекцијске контроле.

Правилник о начину и поступању Буџетске инспекције

Законом је прописано да министар надлежан за послове финансија посебним актима ближе уређује начин и поступак вршења надзора, као и начин и поступак преузимања података од стране Одељења за буџетску инспекцију. На основу ове одредбе Закона министар је донео Правилник о начину и поступку вршења надзора над спровођењем Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама између јавног сектора и привредних субјеката у којима су субјекти јавног сектора дужници и између субјеката јавног сектора, као и о начину и поступку достављања и преузимања података о преузетим обавезама субјеката јавног сектора, ради вршења тог надзора („Сл. гласник РС”, бр. 88/15 и 16/18).

12) датум евидентирања обавезе (датум ажурирања података);

13) износ измирене новчане обавезе.

Ове податке достављају у року од три радна дана од дана преузимања новчане обавезе или пријема документа за плаћање, односно од дана измирења новчане обавезе.

У члану 7. Правилника прописан је начин преузимања података о измиренем и неизмиренем обавезама јавних предузећа и друштава капитала чији су оснивачи јавна предузећа од стране Буџетске инспекције. Буџетска инспекција преузима наведене податке јавних предузећа и друштава капитала чији су оснивачи јавна предузећа, која су доставила податке из члана 5. овог правилника кроз информациони систем Управе за трезор – РИНО у складу са чланом 4. овог правилника, тј. у складу са интерним техничким упутством Управе за трезор за рад са том апликацијом, које се налази на сајту Управе у оквиру пројекта *Рејисџар измирења новчаних обавеза* – РИНО.

Преузимање података о измиренем и неизмиренем обавезама јавних предузећа и друштава капитала чији су оснивачи јавна предузећа Буџетска инспекција врши тако што Управа за трезор, сагласно поднетом захтеву за приступ систему РИНО од стране поменуте инспекције, овлашћује лица наведена у том захтеву за рад у систему РИНО и врши примопредају креденцијала (корисничко име и лозинка) са Буџетском инспекцијом. Додељено овлашћење омогућава онлајн-приступ апликацији РИНО, која садржи све прегледе и извештаје о измиренем и неизмиренем обавезама јавних предузећа и друштава капитала чији су оснивачи јавна предузећа, која су доставила податке из члана 5. овог правилника кроз информациони систем Управе за трезор – РИНО.

Правилником је прописана обавеза субјекта контроле да на захтев буџетских инспектора ставе на увид сву потребну документацију из које могу да се утврде чињенице које су битне за поступак вршења контроле. У циљу утврђивања чињеница прописано је да је потребно да се тачно утврде правни основ и датум настанка новчане обавезе, као и датум измирења исте.

Датум настанка новчане обавезе утврђује се увидом у документ о преузимању новчане обавезе, као што је уговор, предрачун, фактура, привремена ситуација, окончана ситуација и други одговарајући захтев за исплату, као и одговарајући пратећи документ (отпремница, пријемница,

документ о прегледу робе, записник о пријему робе или извршених радова и услуга и друго).

Буџетски инспектор приликом контроле ових документа проверава валидност рачуноводствене исправе, да ли је документ сачињен у складу са унапред закљученим уговором и да ли је евидентиран у пословне књиге, односно проверава правилност књижења и исказивања на за то прописаним контима (рачунима главне књиге).

Датум измирења новчане обавезе утврђује се увидом у налог за исплату и извод трезора или банке у којој субјект контроле има отворен рачун. Измирење новчане обавезе подразумева и проверу књижења у пословним књигама која су извршена по том основу.

Правилником је прописано да ће Буџетска инспекција поднети пријаву надлежном прекршајном суду у случају непоштовања рокова измирења новчаних обавеза прописаних Законом.

У завршним одредбама Правилника прописано је да закључно са даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о начину и поступку вршења надзора над спровођењем Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама између јавног сектора и привредних субјеката у којима су субјекти јавног сектора дужници и између субјеката јавног сектора, као и о начину и поступку достављања и преузимања података о преузетим обавезама субјеката јавног сектора, ради вршења тог надзора („Сл. гласник РС”, бр. 88/15 и 16/18).

ПС

Самодоприноси као врста изворних прихода јединица локалне самоуправе – законски основ и рачуноводствена евиденција

У чланку ће бити речи о законском основу увођења самодоприноса, као и на коју популацију грађана одлука о увођењу самодоприноса може да се примењује, затим о спорним питањима у вези са увођењем самодоприноса и рачуноводственом евидентирању уплате самодоприноса на одређене рачуне у складу са планом рачуна за уплату јавних прихода. Осим тога, биће приказана рачуноводствена евиденција обуставе самодоприноса из плата запослених у јавном и приватном сектору.

Увод

Самодопринос у појмовном смислу представља облик јавних прихода који служи за остварење раније утврђеног циља. **Уводе га сами грађани и то путем референдума, као облик личног и тајног изјашњавања грађана.** У том смислу самодопринос се разликује од фискалних облика прихода, који уводе јединице локалне самоуправе. Када је уведен, самодопринос **има снагу обавезности за све грађане насеља, месне заједнице, општине или града, у складу са критеријумима садржаним у одлуци** о увођењу самодоприноса.

Самодопринос у начелу **може да буде у природи или у новцу**, што зависи од средине у коју се уводи. Он **представља строго наменски приход**. Код нас се користи у месним заједницама – индиректним корисницима општина односно градова, и то **претежно за изградњу објеката образовне, здравствене и културне делатности**, као и за **изградњу инфраструктуре** насеља као што су водовод, канализација, улице, улична осветљења и томе слично. Самодопринос омогућава реализацију иницијативе грађана у решавању заједничких потреба, а **нарочито је значајан за решавање заједничких потреба грађана у привредно неразвијеним подручјима.**

Тема увођења самодоприноса, као једног облика изворних прихода, одабрана је зато што је било прилике да се на интернет страницама види да многе јединице локалне самоуправе у Републици Србији имају уведене самодоприносе по разним основама у циљу решавања потреба од заједничког интереса за све грађане једног локалитета, било месне заједнице, као најнижег облика месне самоуправе, било пак јединице локалне самоуправе (општине, заједнице општина у саставу једног града). Исто тако могло се видети да неке одлуке о увођењу самодоприноса нису спроведене на законит начин, па су грађани евентуално у таквим случајевима могли да покрену поступак о укидању одлуке о уведеном самодоприносу, нарочито када је било очигледно да би спровођење такве одлуке било у интересу ужих интересних група. У том смислу биће приказане и неке одлуке референдума о увођењу самодоприноса које је Врховни суд Србије оспорио. У целини гледано, сматрамо да ова проблематика која се односи на увођење самодоприноса завређује пажњу зато што је сложена и осетљива, као и свака одлука везана за изјашњавање грађана о решавању заједничких питања, имајући у виду и њихове материјалне могућности да подрже такве акције.

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

Филијала Републичког Фонда вршиће обушту од пензија пензионерима на основу Одлуке о изјашњавању грађана путем референдума о увођењу самодоприноса за завршетак изградње нове болнице у Зрењанину на територији Општине Сечањ, као и на основу добијеног списка пензионера од надлежног органа за финансије Општине Сечањ, који су добровољно, на основу

писане изјаве, пристали да уплаћују самодопринос у периоду од 1. октобра 2016. године до 30. септембра 2020. године.

У међувремену је доспела обавеза за уплату рате за октобар 2019. године у износу од 3.000,00 динара, која ће бити уплаћена у новембру, и то: једна половина треба да се уплати 10. 11. 2019. године, а друга 25. 10. 2019. године.

Књижење:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	131211	Обрачунати неплаћени расходи	30.000,00	
	244251	Обавезе по основу права из редовног пензијског осигурања из буџета		30.000,00
	244251	Обавезе по основу права из редовног пензијског осигурања из буџета	1.500,00	
	254911-1	Обавезе по судским и административним забранама – самодопринос		1.500,00
- за обрачун првој дела пензије и самодоприноса за октобар 2019.				
2.	244251	Обавезе по основу права из редовног пензијског осигурања из буџета	28.500,00	
	254911-1	Обавезе по судским и административним забранама – самодопринос	1.500,00	
	121112	Текући рачуни		30.000,00
- за исплату првој дела пензије и уплату самодоприноса 10. 11. 2019. године				
3.	472511	Старосне пензије	30.000,00	
	131211	Обрачунати неплаћени расходи		30.000,00
- за штеђење текућих расхода у висини обрачунаних и исплаћених пензија – октобар 2019 – први гео				
4.	131211	Обрачунати неплаћени расходи	30.000,00	
	245251	Обавезе по основу права из редовног пензијског осигурања из буџета		28.500,00
	254911-1	Обавезе по судским и административним забранама – самодопринос		1.500,00
- за обрачун другој дела пензије и самодоприноса за октобар 2019.				
5.	245251	Обавезе по основу права из редовног пензијског осигурања из буџета	28.500,00	
	254911-1	Обавезе по судским и административним забранама – самодопринос	1.500,00	
	121112	Текући рачуни		30.000,00
- за исплату другој дела пензије и уплату самодоприноса 10. 11. 2019. године				
6.	472511	Старосне пензије	30.000,00	
	131211	Обрачунати неплаћени расходи		30.000,00
- за штеђење текућих расхода у висини обрачунаних и исплаћених пензија – октобар 2019 – други гео				

Закључак

Овај чланак посвећен је самодоприносу као изворном облику јавних прихода који припадају јединицама локалне самоуправе. Ипак, ова ставка у апсолутном и релативном односу попуњава општински буџет углавном у маргиналном износу. Међутим, он је важан због тога да би грађани решавали у месној самоуправи и неке горуће ствари, које због недостатка средстава не могу да се финансирају из буџета јединица локалне самоуправе.

За самодопринос може да се каже и то да представља локални јавни приход који се разликује од фискалних прихода у следећем:

- ▶ резултат је одлуке будућих обвезника;
- ▶ дестиниран је јавни приход, што значи наменски строго одређен, тј. опредељен;
- ▶ уводи се на нивоу уже јединице локалне самоуправе, односно месне самоуправе;

- ▶ уплаћује се на посебан рачун;
- ▶ висину одређују сами грађани;
- ▶ плаћа се у новцу, натури или чинидбом;
- ▶ уводи се на одређено време.

Када се сагледају сви аспекти у вези са увођењем самодоприноса, неизбежно је да се мора поћи и од социоекономског положаја грађана како се не би додатно стварало евентуално незадовољство у њима, нарочито ако стекну утисак да им се нешто намеће и да није довољно транспарентно. Због тога морају да се поштују све процедуре у вези са непосредним изјашњавањем грађана о увођењу самодоприноса, како не би непотребно настајали судски спорови и непотребно се трошила енергија и време на покретање оних активности од заједничког интереса ако то већина грађана у месној самоуправи није у могућности да прихвати.

Порески третман расхода и мањка добара – ПДВ аспект

Приликом вршења пописа, а нарочито приликом књижења резултата пописа морају да се имају у виду одредбе Закона о ПДВ-у по основу разлика утврђених пописом. Према томе, годишњи попис подразумева и обавезу обвезника ПДВ-а да на пописом утврђени, а недозвољени расход и мањак добара обрачунају ПДВ.

Увод

Под расходом се подразумева:

- ▶ кало,
- ▶ растур,
- ▶ квар и
- ▶ лом.

Кало је **смањење тежине** појединих добара које настаје због самих особина тих добара, као последица сушења (нпр. воћа, поврћа, цвећа и сл.), испаравања (деривати нафте, гасови и сл.) или других процеса који доводе до калирања на добрима.

Растур је **расипање** одређених производа, најчешће у поступку меревања или препакивања углавном зрнастих производа (житарице, пиринач и сл.), као и када су у питању течни или ситни производи (уље, млеко, шећер, со и сл.), а јавља се у производњи, манипулацији, трговини.

Квар настаје као **последица природних утицаја** на одређене производе, при чему се мењају њихове основне хемијске или физичке, техничке и технолошке особине. Под кваром се најчешће сматра буђање, труљење, ужеглост, уцрвљавање и сл., мада може да се догоди и на другим добрима непрехранбеног карактера.

Лом је **ломљење добара која су у производњи, манипулацији и промету**, а то су углавном добра која су због својих својстава подложна лому (стакло, порцулан, керамика, али може бити и намештај и бела техника и сл.).

Порески третман расхода добара зависи и од:
 ▶ **висине расхода** – јер се дозвољеним расходом сматра расход утврђен до висине прописане **Нормативом** или **актом пореског обвезника** (за она добра која нису обухваћена тим нормативом, што се односи само на све облике производње, осим оних које третира Норматив);

▶ **природе расхода** – јер се тзв. **дозвољеним расходом** сматра расход који се признаје по прописаним нормативима за ПДВ.

Расход и мањак подлеже обрачуна ПДВ-а у складу са:

▶ Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004 и 72/2019 – даље: Закон о ПДВ-у);

▶ Уредбом о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа порез на додату вредност („Сл. гласник РС”, број 124/2004 – даље: Уредба);

▶ Правилником о утврђивању шта се сматра узимањем и употребом добара, другим прометом добара и пружањем услуга, без накнаде, о утврђивању уобичајених количина пословних узорака, рекламним материјалом и другим поклонима мање вредности („Сл. гласник РС”, бр. 118/2012 – даље: Правилник).

Чланом 4. став 4. т. 2) и 3) Закона о ПДВ-у прописано је да се са прометом добара уз накнаду изједначава и:

▶ **сваки други промет добара без накнаде** (где спада и мањак који није изазван вишом силом);

▶ **исказани расход (кало, растур, квар и лом)** изнад количине утврђене актом који доноси Влада Републике Србије.

Ставом 5. члана 4. Закона о ПДВ-у дефинисано је да се узимање добара, односно сваки други промет добара из става 4. овог члана сматра прометом добара уз накнаду, под условом да ПДВ, обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове, **може** да се одбије у потпуности или сразмерно, **независно од тога да ли је остварено право на одбитак претходног пореза**.

одбитак ПДВ-а приликом набавке тих добара у целости или сразмерно, без обзира на то да ли га је искористио или није.

Пореска обавеза по основу утврђеног мањка настаје у пореском периоду када је мањак утврђен, односно када је надлежни орган пореског обвезника утврдио мањак. Практично, то зависи од рока када се код обвезника ПДВ-а врши годишњи попис и када орган обвезника доноси одлуку о истом. Тако се, на пример, мањак добара по попису за 2018. годину евидентира у **ПОПДВ и ПППДВ за први порески период 2019, ако је одлука донета у 2018. години.**

За мањак добара **пореску основицу** обвезник утврђује у складу са чланом 18. Закона о ПДВ-у, као на промет без накнаде. То је набавна цена

тих добара у тренутку утврђивања мањка – ако је мањак утврђен на добрима која је обвезник набавио као своју имовину или цена коштања – ако је мањак утврђен на производима сопствене производње.

На утврђени мањак добара који подлеже опорезивању обрачунава се ПДВ по истој **пореској стопи** по којој би се у редовном промету тих добара обрачунавао и плаћао ПДВ (10% или 20%). Оваква примена стопа ПДВ-а могућа је уколико обвезник има тачне податке на којим је добрима дошло до мањка. Када је у питању мањак утврђен пописом у малопродајним објектима који се задужују финансијски, а не робно, таквих података нема, па мора да се примени општа стопа ПДВ-а од 20%.

Редакција

Обавезе по основу акциза на расход и мањак добара утврђен годишњим пописом

Прописима из области рачуноводства непосредно се уређује обавеза пописа имовине и обавеза, али се приликом вршења пописа, а нарочито приликом књижења резултата пописа морају имати у виду одредбе пореских прописа којима је регулисан обрачун акциза и ПДВ-а по основу разлика утврђених пописом. Према томе, годишњи попис подразумева и обавезу обвезника акцизе да на пописом утврђени а недозвољени расход и мањак добара обрачунају акцизу на акцизне производе. Опорезивању расхода и мањка добара утврђеног годишњим пописом порезом на додату вредност посвећен је посебан чланак у овом броју часописа.

Увод

Расход и мањак акцизних производа у акцизном складишту подлеже акцизи у складу са:

► Законом о акцизама („Сл. гласник РС”, бр. 22/2001, 73/2001, 80/2002, 80/2002 – др. закон, 43/2003, 72/2003, 43/2004, 55/2004, 135/2004, 46/2005, 101/2005 – др. закон, 61/2007, 5/2009, 31/2009, 101/2010, 43/2011, 101/2011, 93/2012, 119/2012, 47/2013, 68/2014 – др. закон, 142/2014, 55/2015, 103/2015, 108/2016 и 30/2018 – даље: Закон);

► Уредбом о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа акциза („Сл. гласник РС”, бр. 137/2004, 109/2009, 96/2012, 88/2017 и 119/2017 – даље: Уредба);

► Правилником о начину обрачунавања и плаћања акцизе, врсти, садржини и начину вођења евиденција, достављања података и подношења пореске пријаве („Сл. гласник РС”, бр. 3/2005, 54/2005, 36/2007, 63/2007, 53/2009, 63/2012, 95/2012, 56/2013, 67/2015, 101/2016, 86/2017, 20/2018 и 48/2018 – даље: Правилник).

Табела 1: Преглед износа и стопа акцизе у 2019. години

Врста производа	Износ и стопа акцизе		
	Важи од 1. 1. 2019.	Важи од 1. 2. 2019.	Важи од 1. 7. 2019.
1. ДЕРИВАТИ НАФТЕ			
- оловни бензин	58,41 дин./л	59,58 дин./л	
- безоловни бензин	54,94 дин./л	56,04 дин./л	
- гасна уља	56,50 дин./л	57,63 дин./л	
- керозин	65,85 дин./кг	67,17 дин./кг	
- течни нафтни гас	42,90 дин./кг	43,76 дин./кг	
- остали деривати нафте који се добијају од фракција нафте које имају распон дестилације до 380°C	65,85 дин./кг	67,17 дин./кг	
- биогорива и биотечности	55,20 дин./л	56,30 дин./л	
2. ДУВАНСКЕ ПЕРЕРАЂЕВИНЕ			
- цигарете	70,70 дин./пак. + 33%		72,22 дин./пак. + 33%
- цигаре и цигарилоси	23,26 дин./ком.	23,73 дин./ком.	
- резани дуван, дуван за лулу и жвакање и бурмут	43%		
- течности за пуњење електронских цигарета	4,24 дин./мл	4,32 дин./мл	
3. АЛКОХОЛНА ПИЋА			
- пиво	25,11 дин./л	25,61 дин./л	
- нискоалкохолна пића	21,97 дин./л	22,41 дин./л	
- ракије:			
од воћа, грозђа, вина и друге воћне ракије са додатком екстракта биља, делова биља или пољопривредних производа	129,76 дин./л	132,36 дин./л	
од житарица и осталих пољопривредних сировина	330,68 дин./л	337,29 дин./л	
- остала јака алкохолна пића	212,43 дин./л	216,68 дин./л	
4. КАФА			
- непржена	88,32 дин./кг	90,09 дин./кг	
- пржена	110,39 дин./кг	112,60 дин./кг	
- љуспице и опне од кафе	121,43 дин./кг	123,86 дин./кг	
- екстракти, есенције и концентрати од кафе	165,60 дин./кг	168,91 дин./кг	
- остале кафе	331,20 дин. за 1 кг нето масе	337,82 дин. за 1 кг нето масе	

ПС

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Електронски часопис **Пословни саветник** налази се на интернет страници www.poslovnisavetnik.net и користи се путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, областима или ауторима. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци могу да се штампају и копирају. Тренутно је у архиви на располагању око 650 чланака.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Подсетник на обавезе обвезника ПДВ-а на крају 2019. године

Истеком календарске године, а у складу са Законом о ПДВ-у, обвезници ПДВ-а дужни су да у обрасцу ПОПДВ, односно ПППДВ за последњи порески период 2019. године искажу исправку сразмерног одбитка претходног пореза, утврде ПДВ обавезу на недозвољени расход и мањак и да обавесте надлежни порески орган о приходима лица, у складу са чланом 51а Закона.

У чланку су дата објашњења наведених обавеза обвезника, осим за утврђивање недозвољеног расхода и мањка, у вези са којим је у овом броју објављен посебан чланак.

Исправка сразмерног пореског одбитка

Одредбом члана 30. став 6. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004 ... и 72/2019 – даље: Закон) прописано је да је обвезник ПДВ-а дужан да у **последњем пореском периоду**, односно у **последњем пореском периоду календарске године** изврши исправку сразмерног пореског одбитка применом процента сразмерног пореског одбитка на износ претходног пореза из свих пореских периода у календарској години (периода у којима је утврђивао сразмерни одбитак ПДВ-а).

Последњи порески период подразумева порески период у коме је обвезник престао да послује или у коме је престао да буде ПДВ обвезник због изласка из система ПДВ-а, а када је у питању последњи порески период календарске године, то је за месечне обвезнике децембар, а за тромесечне – последњи квартал 2019. године.

Према наведеној законској одредби, обвезници ПДВ-а који су током године примењивали сразмерни одбитак ПДВ-а (у једном или у више пореских периода) дужни су да **при утврђивању пореске обавезе за последњи порески период календарске године изврше исправку сразмерног пореског одбитка**. Начин утврђивања исправке сразмерног пореског одбитка прописан је чл. 4. и 5. Правилника о начину утврђивања и исправке сразмерног пореског одбитка („Сл. гласник

РС”, бр. 122/2012 – даље: Правилник о сразмерном одбитку), односно исправка се врши **применом процента сразмерног пореског одбитка на укупан износ претходног ПДВ-а у свим пореским периодима календарске године**, који се прво умањује за износ ПДВ-а:

- ▶ који обвезник нема право да одбије као претходни порез у смислу члана 29. став 1. ЗПДВ-а и
- ▶ који је утврђен у складу са чланом 30. став 1. ЗПДВ-а, и то у тим пореским периодима.

Дакле, приликом утврђивања пореске обавезе за последњи порески период 2019. године обвезник ПДВ-а који је током године имао промет добара и услуга без права на одбитак претходног ПДВ-а утврдиће претходни порез који може да одбије у последњем пореском периоду, односно у последњем пореском периоду календарске године (месечни или тромесечни порески период), што значи да мора да утврди износ сразмерног пореског одбитка уколико је у том пореском периоду имао промет који захтева утврђивање сразмерног пореског одбитка.

Уколико је имао такав промет, **проценат сразмерног одбитка који примењује за исправку сразмерног пореског одбитка једнак је проценту добијеном у последњем пореском периоду** (јер се и он утврђује на основу кумулативних података од 1. 1. до истека последњег пореског периода, односно последњег пореског периода календарске године, конкретно до 31. 12. 2019. године).

Утврђивање сразмерног одбитка претходног пореза обвезник ПДВ-а спроводи у складу са

Реализовање права на повраћај претходног ПДВ-а пре наступања застаре права

Обвезници ПДВ-а који су остварили право на одбитак претходног ПДВ-а закључно са 31. 12. 2014. године, а нису га искористили, то треба да реализују подношењем захтева до 31. 12. 2019. године.

Према одредби члана 28. став 6. Закона, стечено право на одбитак претходног пореза обвезник ПДВ-а може да оствари у року од пет година од истека године у којој је стекао ово право.

Од 1. јануара 2020. године **обвезници ПДВ-а губе право на претходни порез за набавке добара и услуга извршене закључно са 31. 12. 2014. године**, ако до краја 2019. године не обезбеде услове за коришћење тог права (нпр. немају валидну документацију) или ако из било којих разлога нису искористили своје право, а имају испуњене услове.

ПС

дипл. екон. Тања Ђелкапић, млађи саветник у Министарству финансија

Исказивање ПДВ-а за промет који се односи на крај 2019. године, за који су фактуре примљене у 2020. години

Приликом састављања завршног рачуна од великог је значаја да се у складу са позитивним прописима прокњижи сва документација која се односи на ту пословну годину ради правилног исказивања пословног резултата. Кад се узме у обзир порески аспект ПДВ-а, често се јавља дилема у вези са тим како да се правилно поступи са рачунима који су приспели у јануару или фебруару нове године, а односе се на претходну годину.

Увод

Датум 31. децембар 2019. године представља датум када се врше сва закључна књижења на рачунима главне књиге, на основу којих се утврђује резултат пословања за 2019. годину и стање на рачунима активе и пасиве на тај дан, које се пре-носи као почетно стање за 2020. годину.

Приходи и расходи који су настали по основу промета у току 2019. године, без обзира на то што су фактуре, односно рачуни приспели након достављања Пореске пријаве пореза на додату вредност (даље: ППДВ пријава), у јануару 2020. године књиже се са датумом

31. децембар 2019. године, док се обавеза за ПДВ или претходни ПДВ исказује у наредном обрачунском периоду. Ово се такође односи и на мањкове добара по годишњем попису и обавезу плаћања ПДВ-а по том основу.

Рачуни за промет који је извршен у децембру

Рачуни који се односе на пословање у току 2019. године, нпр. рачуни за електричну енергију, телефон, воду и сл., који су приспели у току јануара 2020. године, без обзира на то што неки од њих носе датум издавања, примера ради 3. 1.

ПОРЕЗИ

основу привремене ситуације. У овом примеру ради се о изведеним радовима у 2019. години по основу којих су код извођача радова настали трошкови у тој години, па по том основу треба да се утврди приход за 2019. годину, у складу са начелом настанка пословног догађаја и начелом узрочности прихода и расхода које је садржано у МРС/МСФИ, односно МСФИ за МСП.

А) Књижење код извођача радова

У 2019. години:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	204	Купци у земљи	7.000.000	
	614	Приходи од продаје производа на домаћем тржишту		7.000.000
- за изведене радове у 2019. години по привременој грађевинској ситуацији која је оверена од сйране надзорној ордана у 2020. години				

С обзиром на то да извођач радова нема обавезу да обрачуна ПДВ, већ обрачун ПДВ-а врши инвеститор као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у, извођач грађевинских радова у својим књигама на дан биланса врши само књижење прихода и потраживања јер су радови извршени у 2019. години. У 2020. години извођач грађевинских радова у конкретном случају не врши никаква додатна књижења.

А) Књижење код инвеститора

У 2019. години:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	026	Некретнине, постројења и опрема у припреми	5.600.000	
	2709	ПДВ по примљеним фактурама по општој стопи (осим плаћених аванса) – разграничени ПДВ	1.400.000	
	435	Добављачи у земљи		5.600.000
	4709	Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по општој стопи (осим примљених аванса) – разграничене обавезе за ПДВ		1.400.000
- за примљене радове из 2019. године по привременој грађевинској ситуацији која је оверена од сйране надзорној ордана у јануару 2020. године				

У 2020. години:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	2701	ПДВ у примљеним фактурама по општој стопи (осим плаћених аванса)	1.400.000	
	2709	ПДВ у примљеним фактурама по општој стопи (осим плаћених аванса) – разграничени ПДВ		1.400.000
	4709	Обавезе за порез на додату вредност по издатим фактурама по општој стопи (осим примљених аванса) – разграничене обавезе за ПДВ	1.400.000	
	4701	Обавезе за порез на додату вредност по издатим фактурама по општој стопи (осим примљених аванса)		1.400.000
- за обрачун ПДВ-а као порески дужник по пореској јурисдикцији за јануар 2020. године				

ПС

ИНГ-ПРО

дипл. екон. Тања Ђелкапић, млађи саветник у Министарству финансија

Промет добара и услуга из области грађевинарства из угла Закона о ПДВ-у

Вршење грађевинске делатности регулисано је Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – испр., 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19 – др. закон).

Почев од 15. октобра 2015. године, за промет добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18 и 72/19 – даље: Закон о ПДВ-у) обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ-а има прималац предметног добра, односно услуге, као порески дужник, у случају промета између:

- ▶ два обвезника ПДВ-а;
- ▶ обвезника ПДВ-а који врши предметни промет и лица из члана 9. став 1. Закона о ПДВ-у, независно од тога да ли је лице из члана 9. став 1. Закона о ПДВ-у обвезник ПДВ-а или није.

Изузетно од наведеног, ако је за опорезивости промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет се врши од 15. октобра 2015. године, што значи да износ авансних средстава (плаћених закључно са 14. октобром 2015. године) представља накнаду или део накнаде за промет који се врши од 15. октобра 2015. године, за наведени промет добара и услуга порески дужник одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 – др. закон и 142/14).

За промет добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у, који врши обвезник ПДВ-а лицу које није обвезник ПДВ-а (са изузетком лица из члана 9. став 1. Закона о ПДВ-у), порески дужник је обвезник ПДВ-а који врши тај промет.

Пример: Обвезник ПДВ-а покрива кров на згради средње школе

Средња школа није обвезник ПДВ-а. Порески дужник за тај промет јесте обвезник ПДВ-а који врши предметни промет.

На промет добара и услуга који врши лице које није обвезник ПДВ-а, ПДВ не обрачунава се и не плаћа, независно од тога да ли се тај промет врши обвезнику ПДВ-а или лицу које није обвезник ПДВ-а.

Пример: Предузетник који није обвезник ПДВ-а пружа услугу постављања црепа обвезнику ПДВ-а

За предметни промет не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ-а. У овом случају ПДВ не обрачунава ни предузетничка радња ни обвезник ПДВ-а којем је пружена предметна услуга.

Лицима из члана 9. став 1. Закона о ПДВ-у сматрају се Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

Напомена: Јавна предузећа, као лица која обављају делатност од општег интереса у складу са законом којим се уређују јавна предузећа, не сматрају се лицима из члана 9. став 1. Закона о ПДВ-у.

Министарство финансија објавило је мишљење (број 430-00-354 од 24. јуна 2019. године) у вези са питањем ко је порески дужник у случају када обвезник ПДВ-а врши промет добара или услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у лицу из члана 9. став 1. Закона о ПДВ-у, према коме: [...] За промет добара и услуга из области грађевинарства

**Пример: Исказивање података код
прималаца услуга**

за. ОБРАЧУНАТИ ПДВ ЗА ПРОМЕТ ДРУГОГ ЛИЦА		Општа стопа	Посебна стопа
		ПДВ	ПДВ
за.1	ПДВ за пренос права располагања на грађевинским објектима за који је порески дужник обвезник ПДВ-а – прималац добара		
за.2	ПДВ за промет добара и услуга који у Републици врши страно лице које није обвезник ПДВ-а, за који је порески дужник обвезник ПДВ-а – прималац добара и услуга		
за.3	ПДВ за промет добара и услуга за који је порески дужник обвезник ПДВ-а – прималац добара и услуга, осим из т. за.1 и за.2, укључујући и ПДВ обрачунат у складу са чланом 10. став 3. Закона	120.000	
за.4	Повећање обрачунатог ПДВ-а		
за.5	Смањење обрачунатог ПДВ-а		
за.6	ПДВ за промет добара и услуга без накнаде		
за.7	Укупно обрачунати ПДВ за промет добара и услуга (за.1 + за.2 + за.3 + за.4 + за.5 + за.6)	120.000	
за.8	ПДВ по основу накнаде или дела накнаде који је плаћен пре извршеног промета (аванс)		
за.9	Укупно обрачунати ПДВ (за.7 + за.8)	120.000	

Обвезник ПДВ-а, лице Х, закључило је Уговор о испоруци опреме за грејање и климатизацију са монтажом и пуштањем у рад са лицем У, које је такође обвезник ПДВ-а. Уговорена вредност радова износи 600.000 динара. По завршетку радова лице Х испоставило је рачун на уговорени износ без ПДВ-а, са позивом на члан 10. став 2. тачка 3) Закона, с обзиром на то да је предметни промет сврстан у групу 43.22 Класификације делатности. По извршеном промету лице У, као порески дужник, интерно је обрачунало ПДВ по општој стопи ПДВ-а у износу од 120.000 динара ($600.000 \times 20\%$), па је наведени износ исказало у пољу за.3 обрасца ПОПДВ, у колони која се односи на ПДВ по општој стопи ПДВ-а.

**Исказивање података у пореској
пријави**

Правилником о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ, поступку еви-

дентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ („Сл. гласник РС”, бр. 123/12, 115/13, 66/14, 86/15, 11/16, 60/18, 47/19 и 50/19) уређују се облик и садржина пријаве за евидентирање обвезника пореза на додату вредност (даље: евиденциона пријава), поступак евидентирања и брисања из евиденције обвезника ПДВ-а, облик и садржина пореске пријаве пореза на додату вредност (даље: пореска пријава), као и садржина пописне листе о извршеном попису добара, коју сачињава обвезник који је поднео захтев за брисање из евиденције за ПДВ.

За порески период у којем је извршен промет из области грађевинарства порески дужник – обвезник ПДВ-а (прималац добара и услуга из области грађевинарства), који има право на одбитак претходног пореза по том основу, у образац ПППДВ уноси следеће податке:

- ▶ у поље 103 – износ обрачунатог ПДВ-а;
- ▶ у поље 003 – не уноси податак о накнади;
- ▶ у поље 008 – износ накнаде за извршени промет;
- ▶ у поље 108 – износ претходног пореза који има право да одбије у складу са општим правилима за одбитак претходног пореза.

Извођач радова – обвезник ПДВ-а који је извршио промет добара и услуга из области грађевинарства исказује износ накнаде у пољу 003, док у осталим пољима обрасца ПППДВ не исказује податке.

Ако је обавеза обрачуна ПДВ-а настала по основу плаћеног аванса, обвезник ПДВ-а (инвеститор) који је уплатио аванс у обрасцу ПППДВ исказује следеће податке:

- ▶ у пољу 103 – износ ПДВ-а који се дугује;
- ▶ у пољу 108 – претходни порез који може да се одбије ако су испуњени сви услови прописани Законом о ПДВ-у;
- ▶ не попуњавају се поља 003 и 008.

По основу примљеног аванса обвезник ПДВ-а – извођач радова, односно субјект који је примио аванс не исказује податке у пореској пријави.

Напомена: Уколико инвеститор – обвезник ПДВ-а нема право на одбитак претходног пореза, у пољу 103 исказује износ обрачунатог ПДВ-а, а у пољу 008 износ накнаде, док у пољу 108 не исказује податак. Уколико је инвеститор лице из члана 9. Закона о ПДВ-у или лице које није обвезник ПДВ-а, у поље 103 уноси износ обрачунатог ПДВ-а, а у остала поља обрасца ПППДВ не исказује податке.

Питања претплатника на теме из пореза и ПДВ-а

Унос у ПОПДВ образац

Дневнице

Питање:

Да ли у ПОПДВ уписујем и трошкове за дневнице за службени пут у иностранство и где?

Одговор:

Дневнице за службени пут и зараде не исказују се у ПОПДВ обрасцу.

При исказивању података у обрасцу ПОПДВ обвезник ПДВ-а треба да се руководи следећим општим смерницама:

1) У обрасцу ПОПДВ не исказују се подаци о трансакцијама, активностима и другим пословним променама за које Правилником није прописана обавеза исказивања. Примера ради, у наведеном обрасцу не исказују се подаци о накнади штете, новчаним донацијама, каматама на депозите по виђењу, каматама због неблаговременог плаћања (законских и уговорених), исплатама зарада запосленим лицима, промету добара и услуга који се врши без накнаде, а није предмет опорезивања ПДВ-ом, износу новчаних средстава наплаћених у име и за рачун другог лица и др.

Правилником није прописано да се дневнице исказују у ПОПДВ обрасцу.

Сторнирани рачун

Питање:

Да ли постоји разлика у евидентирању сторно рачуна у ПОПДВ у односу на то да ли је он издат у истом или различитом пореском периоду у односу на основни рачун, нпр. ако је сторно рачун у следећем пореском периоду, евидентира се на позицији 3.6 ПОПДВ? Да ли се идентично евидентира ако се и промет и сторно промета дешава у истом пореском периоду или се не прави разлика?

Одговор:

Ако су оба рачуна (погрешан и исправан) издати у различитим периодима, када издате исправан рачун, у том пореском периоду уносите 3.2 нови рачун, а 3.6 сторно погрешног рачуна.

Ако погрешан и исправан рачун издате у истом периоду (и купац није користио претходни порез из неисправног рачуна), уносили бисте 3.2 погрешан, 3.2 исправан, 3.6 сторно погрешног.

Према нашем мишљењу, стриктна примена прописаних правила подразумева да у описаном случају подаци из оба рачуна (првобитног који је погрешан и новог којим је сторниран иницијално издати) треба да буду исказани у одговарајућим пољима табеле 3 обрасца ПОПДВ (3.1–3.4), уз истовремено исказивање износа у пољу 3.6 овог обрасца, без обзира на то што су оба издата у истом периоду.

Допринос за уређење грађевинског земљишта

Питање:

Како се у ПОПДВ евидентира једна врста накнаде – допринос за уређивање грађевинског земљишта (назив рачуна: Град Ваљево – накнада за уређење грађевинског земљишта, број рачуна: 840-741538843-29)?

Одговор:

У обрасцу ПОПДВ не исказују се накнаде које су исказане у примљеном рачуну, које имају карактер јавног прихода, али немају карактер накнаде за услугу у смислу Закона о ПДВ-у (нпр. боравишна такса, царина, накнада за заштиту животне средине). Поред тога, у сваком конкретном случају треба сагледати да ли плаћање има везе са трансакцијом која има карактер промета добра или услуге који је предмет опорезивања ПДВ-ом, у складу са Законом о ПДВ-у. Притом није од значаја да ли је трансакција реализована са обвезником ПДВ-а, физичким лицем, домаћим или страним лицем, државним органом, јавним предузећем, судом и др. **Значи, назив накнаде или таксе не опредељује да ли је треба исказати у обрасцу ПОПДВ.**

У складу са чланом 96. Закона о планирању и изградњи, за уређивање грађевинског земљишта плаћа се допринос јединици локалне самоуправе на чијој територији је планирана изградња објекта.

Увозне дажбине при привременом увозу

Питање:

Правно лице А привремено увози апарате од инофирме Х. Сваког месеца А добије рачун од Х за закуп апарата на које интерно обрачуна ПДВ на износ фактуре увећан за порез по одбитку. Да ли поступа исправно? Ако фирма А враћа апарате инофирми Х по уговору после годину дана, које су обавезе фирме А? Наиме, звао је шпедитер и питао да ли плаћамо оних 3% (амортизацију) на привремени увоз јер му наводно треба потврда да је то плаћено.

Одговор:

Што се тиче дела који се односи на обрачун пореза по одбитку и ПДВ-а на закуп опреме која је привремено увезена, све сте урадили у складу са Законом о ПДВ-у (12. и 17. члан) и Законом о порезу на добит правних лица (члан 40).

На основу уговора о изнајмљивању превозних средстава или других покретних ствари царински орган може да одобри употребу стране робе у царинском подручју Републике Србије, уз делимично ослобођење од плаћања увозних дажбина и без примене мера трговинске политике. Привремено увезена роба мора да буде намењена поновном извозу у неизмењеном стању, осим уобичајеног смањења вредности робе насталог услед њене употребе.

Носилац одобрења за привремени увоз, односно корисник привремено увезеног превозног средстава или друге покретне ствари има обавезу плаћања увозних дажбина и ПДВ-а.

У складу са чланом 217. Царинског закона („Сл. гласник РС”, бр. 95/2018) износ увозних дажбина за робу стављену у поступак привременог увоза са делимичним ослобођењем од плаћања увозних дажбина **јесте 3% од износа увозних дажбина који би требало да се плати на ту робу да је стављена у слободан промет на дан када је стављена у поступак привременог увоза.**

Износ из става 1. овог члана **одређује се за сваки месец или за део месеца у којем се роба налазила у поступку привременог увоза** са делимичним ослобађањем од увозних дажбина.

Износ увозних дажбина које се наплаћују не може бити већи од износа који би требало платити да је роба била стављена у слободан промет на дан кад је била стављена у поступак привременог увоза. Обрачун увозних дажбина врши се подношењем јединствене царинске исправе (даље: ЈЦИ).

Иако царински прописи предвиђају да се износ увозних дажбина одређује за сваки месец или за део месеца у којем се роба налазила у поступку привременог увоза, не постоји обавеза да се ЈЦИ за обрачун дажбина подноси на месечном нивоу. **Битно је да се ЈЦИ којим ће се обрачунати дажбине за период у којем је роба била у поступку привременог увоза поднесе пре подношења ЈЦИ којом се та роба декларише за поновни извоз (враћање у иностранство).**

ПС

ИНГ-ПРО САВЕТОВАЊА

ИНГ-ПРО организује скупове, саветовања, семинаре и обуке с правном и финансијском тематиком, представљајући прописе који су не само актуелни већ су и у најширој примени у оквиру законодавства Републике Србије. Овакав вид организације постао је неизбежан начин упознавања с бројним недоумицама и проблемима у пракси, али и пут ка њиховом бржем и успешнијем превазилажењу како би се омогућила сврсисходна примена прописа.

Предавачи су врсни и посвећени стручњаци који настоје да подстакну учеснике на промишљање најделотворнијег начина за превазилажење немалих проблема и повећање ефикасности из области које су тема саветовања.

Саветовања се одржавају у пријатном амбијенту, у технички потпуно опремљеним салама, са паузама за кафу и ручак.

На нашим интернет странама www.propisi.net, www.legeartis.rs и www.poslovnisavetnik.net увек се можете информисати о актуелним саветовањима и, уколико сте заинтересовани, попунити електронску пријаву.

За брже информације и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Елементи обрачуна плата запослених у јавном сектору – од плата за новембар 2019. године

Усвајањем измена и допуна Закона о буџету Републике Србије за 2019. годину и измена и допуна Закона о буџетском систему (објављеним у „Службеном гласнику РС” бр. 72/2019 од 7. 10. 2019. године) утврђено је повећање плата у јавном сектору почев од исплате плата за новембар 2019. године, тако да су у овом тексту наведени основни елементи за обрачун поменутих повећаних плата по појединим деловима јавног сектора.

Увод

Као и приликом обрачуна у досадашњем делу године, и при обрачуна плата за новембар 2019. године треба имати у виду следеће параметре:

1) У примени је износ најниже месечне основице на коју се обрачунава и плаћа допринос за обавезно социјално осигурање у висини од 23.921,00 динар („Сл. гласник РС” број 104/2018), која важи до 31. 12. 2019. године.

2) До краја 2019. године важи највиша месечна основица за обрачун доприноса, која износи 341.725,00 динара („Сл. гласник РС” број 104/2018).

3) У примени је износ пореског умањења на плате у висини од 15.300,00 динара, који ће се примењивати на обрачун свих примања са карактером плате до 31. јануара 2020. године (то је према сада важећим прописима, док према Предлогу измена и допуна Закона о порезу на доходак грађана пореско умањење треба да износи 16.300,00 динара са применом од 1. јануара 2020. године).

4) Приликом обрачуна плата примењује се пореска стопа од 10%, а стопе доприноса за обавезно социјално осигурање на плате износе:

Врста обавезе	На терет запосленог	На терет послодавца	Укупно
Укупно	19,90%	17,15%	37,05%
За пензијско и инвалидско осигурање	14,00%	12,00%	26%
За здравствено осигурање	5,15%	5,15%	10,30%
За осигурање од незапослености	0,75%	0%	0,75%

Напомена: Према Предлогу измена Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, од 1. јануара 2020. године стопа доприноса за ПИО на терет послодавца треба да износи 11,50%.

С обзиром на то да неопорезовани део плате износи 15.300 динара, у ситуацији када је плата већа од најниже месечне основице, а нижа од највише основице доприноса (што је правило у јавном сектору), бруто плата добија се применом следеће формуле:

$$\text{Бруто плата} = (\text{Нето плата} - 15.300,00 \times 10\%) / ((100 - 19,90 - 10) / 100)$$

Бруто плата = (Нето плата - 1.530,00) / 0,701, где су: 19,90 – стопа збирних доприноса за социјално осигурање на терет запосленог, а 10% – пореска стопа на плате.

Износи повећања плата у јавном сектору од 1. новембра 2019. године

Према новим одредбама у члану 27е Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – исправка, 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19 и 72/19), почев од плате за новембар 2019. године повећаће се плате код корисника буџетских средстава, односно корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање, и то код:

порезом и доприносима за обавезно социјално осигурање.

Наведене основице повећане су овим закључком за 9% у односу на претходно важеће.

Према Закључку Владе 05 број 121-10651 од 24. 10. 2019. године:

Основица за обрачун и исплату плата припадника Безбедносно-информативне агенције, почев од плате за новембар 2019. године, износи нето 2.116,66 динара, са припадајућим порезом и доприносима за обавезно социјално осигурање.

Наведене основице повећане су овим закључком за 9% у односу на претходно важеће.

Према Закључку Владе 05 број 121-10650 од 24. 10. 2019. године:

Основица за обрачун и исплату плата професионалних припадника Војске Србије, почев од плате за новембар 2019. године, износи нето 33.110,73 динара, са припадајућим порезом и доприносима за обавезно социјално осигурање.

Наведене основице повећане су овим закључком за 9% у односу на претходно важеће.

Мр Жељко Албанезе

Издаци за поклоне поводом Нове године и Божића и њихов порески третман

За предстојеће новогодишње и божићне празнике послодавци ће уложити своја средства у организовање пригодних приредби и набавку новогодишњих пакетића за децу својих запослених или ће набавити одређену робу за поклоне својим запосленима или пословним партнерима. У чланку је приказано како ће се и под којим пореским условима поклони предавати, односно новчане награде исплаћивати.

Поклони деци запослених за Нову годину и Божић из средстава послодавца

Примена одредби Закона о раду

У члану 119. став 2. Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – УС, 113/2017 и 95/2018 – аутентично тумачење – даље: Закон) утврђено је да **послодавац** деци запосленог старости до петнаест година живота **може** да обезбеди поклон за Божић и Нову годину у вредности до неопорезивог износа који је предвиђен законом којим се уређује порез на доходак грађана (под Божићем се подразумевају и католички и православни, у смислу Закона о државним и другим празницима).

Наведеним одредбама Закона о раду новогодишње поклањање предвиђено је као **могућност, а не као обавеза послодавца**, при чему ради конкретне реализације мора да се регулише општим актом (колективним уговором или правилником о раду) или уговором о раду. Дакле, неопходан услов за реализацију овог права је да је **послодавац својим општим актом утврдио поводом ког празника се поклон даје, вредност поклона, до које године старости дете запосленог има право на поклон, да ли се поклон даје у новцу или у роби, време и место преузимања поклона, као и друга мерила и критеријуме** који су услов за добијање поклона.

Акт послодавца којим се уређује даривање деце запослених

Акт послодавца којим се уређује давање поклон-пакета деци запослених, независно од тога да ли је то давање утврђено као право запосленог из ког настаје обавеза послодавца да учини поклон или као могућност уколико се стекну одређени (најчешће финансијски) услови, треба да садржи све битне елементе из којих јасно про-

излазе основ и критеријуми за доделу поклона, а то су:

- 1) празник поводом ког се додељује поклон (Божич или Нова година);
- 2) за коју децу се обезбеђује поклон (рођену, усвојену, пасторке и сл.);
- 3) до ког узраста детета се обезбеђује поклон;
- 4) вредност поклона;
- 5) облик давања (новчани или робни).

На основу овакве одредбе општег акта директор доноси конкретну одлуку.

Пример: Одлука о додели новогодишњих поклон-пакетића деци запослених

На основу члана _____ (навесити акти послодавца којим даје овлашћење доносиоцу одлуке да располаже финансијским средствима) и члана ____ Колективног уговора или Правилника о раду (наводи се акти којим је даривање уређено, а за послодавца који нема ошћити акти – у складу са одредбом члана 119. став 2. Закона о раду), доносим

ОДЛУКУ**о додели новогодишњих поклон-пакетића деци запослених**

1. Обезбеђују се и додељују новогодишњи поклон-пакетићи деци запослених у појединачном износу од 8.000,00 динара.

2. Право на поклон-пакетић из става 1. ове одлуке има дете и усвојеник запосленог до навршених десет година живота према ажурираној кадровској евиденцији.

3. Поклон из тачке 1. ове одлуке уручује се дана 26. 12. 2019. године.

У _____ дана _____

Потпис одговорног лица – директора

Прилог: Списак деце која имају право на поклон

Електронско издање**ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ****Незаобилазна помоћ у раду рачуновође**

ПРОПИСИ.НЕТ је електронско издање које се налази на интернет страници www.propisi.net и садржи преко 250.000 докумената:

- ▶ прописе,
- ▶ судску праксу,
- ▶ службена мишљења надлежних министарстава,
- ▶ моделе уговора и обрасце из свих области,
- ▶ коментаре прописа.

Сва наведена документа међусобно су повезана.

За препоруку и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позивите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Мр Жељко Албанезе

Новчане честитке за децу запослених код корисника буџетских средстава

Законом о изменама и допунама Закона о буџету Републике Србије за 2019. годину („Сл. гласник РС”, бр. 72/2019) омогућене су исплате новчаних честитки за децу запослених код корисника буџетских средстава.

Увод

Према иновираним ставу 1. члана 17. Закона о буџету Републике Србије за 2019. годину („Сл. гласник РС”, бр. 95/2018 и 72/2019), у складу са чланом 2. тачка 31), чланом 54. и чланом 56. став 4. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – исправка, 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17), у буџетској 2019. години неће се вршити обрачун и исплата поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда и бонуса, као и других примања из члана 120. став 1. тачка 4) Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 – УС и 113/17), предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима и другим актима за директне и индиректне кориснике буџетских средстава буџета Републике Србије, локалне власти и кориснике средстава организација за обавезно социјално осигурање, осим јубиларних награда за запослене и новчаних честитки за децу запослених.

Дакле, моћи ће да се врши исплата новчаних честитки за децу запослених код корисника буџетских средстава, уз услов да су за ове намене средства планирана у буџету. Те исплате врше се у складу са посебним колективним уговорима за поједине категорије корисника буџетских средстава, који ће бити наведени у наставку текста.

1. Према члану 36. Посебног колективног уговора за полицијске службенике („Сл. гласник РС”, бр. 62/2019), послодавац је обавезан да обезбеди деци запосленог старости до петнаест година живота поклон за Нову годину – новчану

честитку у вредности до неопорезивог износа у складу са законом којим се уређује порез на доходак грађана.

2. Посебним колективним уговором за државне органе („Сл. гласник РС”, бр. 38/2019) уређују се права, обавезе и одговорности из радног односа државних службеника и намештеника који су у радном односу у државним органима.

Према члану 49. овог колективног уговора, послодавац је обавезан да обезбеди деци запосленог старости до петнаест година живота поклон за Нову годину – новчану честитку у вредности до неопорезивог износа који је предвиђен законом којим се уређује порез на доходак грађана. Ово право обезбеђује се и деци лица које је радно ангажовано по основу уговора ван радног односа у државном органу најмање три месеца са прекидима или непрекидно у календарској години у којој се обезбеђује ово право, као и ако је у уговорном односу на дан остваривања овог права.

3. Посебним колективним уговором за запослене у јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС”, бр. 38/2019) уређују се права и дужности из радног односа запослених у органима јединица локалне самоуправе, градских општина, службама и организацијама које оснива надлежни орган јединице локалне самоуправе и градске општине.

Према члану 49. овог колективног уговора, послодавац је дужан да обезбеди деци запосленог до петнаест година живота поклон за Нову годину – новчану честитку у вредности до неопорезивог износа који је предвиђен законом којим се уређује порез на доходак грађана, у висини утврђеној општим актом. Ово право обезбеђује се и деци лица које је радно ангажовано по основу уговора ван радног односа код послодавца

ности из радног односа запослених у установама студентског стандарда (студентски центар, студентско одмаралиште и студентски културни центар, односно дом културе) којима се средства за плате обезбеђују у буџету Републике Србије.

Према члану 26. овог колективног уговора, послодавац из сопствених прихода или из средстава буџета, ако су средства за ту намену обезбеђена, може да исплати деци запосленог старости до једанаест година живота поклон за Нову годину у вредности неопорезованог износа који је предвиђен законом којим се уређује порез на доходак грађана.

10. Посебним колективним уговором за социјалну заштиту у Републици Србији („Сл. гласник РС”, бр. 29/2019) уређују се права, обавезе и одговорности из радног односа и по основу рада запослених у установама социјалне заштите чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и локална самоуправа.

Према члану 70. овог колективног уговора, деци запослених до дванаест година старости припада право на пригодан поклон за Нову годину у складу са одлуком послодавца, а уз претходно прибављено мишљење синдиката, до неопорезивог износа.

11. Посебним колективним уговором за установе културе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе („Сл. гласник РС”, бр. 106/2018) у члану 32. прописано је да деци запослених до петнаест година старости припада право на пригодан поклон за Нову годину, у складу са одлуком послодавца, до износа неопорезованог дела најкасније до 31. децембра текуће године, уз претходно прибављено мишљење синдиката.

Порески третман новчаних честитки

Новчане честитке исплаћене према методологији из наведених гранских докумената, односно посебних колективних уговора, немају порески третман јер се исплаћују до неопорезивог износа прописаног законом којим се уређује порез на доходак грађана. Конкретно, према члану 18. став 1. тачка 8) Закона о порезу на доходак грађана, не плаћа се порез на зараде на примања запосленог по основу поклона деци запослених до петнаест година поводом Нове године и Божића – до 9.784 динара годишње по једном детету. Како су сви наведени посебни колективни уговори за кориснике буџетских средстава утврдили да се новчане честитке исплаћују деци запослених највише до петнаест година старости и до наведеног неопорезивог износа, на ове исплате неће се обрачунавати порез нити има потребе да се подноси пореска пријава ППП-ПД.

По нашем мишљењу, право на доделу поклона за Нову годину и Божић за децу запослених у државним органима, органима покрајинске аутономије и локалне самоуправе и јавним службама може да се оствари ако су средства за ту сврху планирана у буџету. Дакле, ако су средства планирана у оквиру буџета, деци запослених могу да се дају поклони, при чему је у свим поменутих посебним колективним уговорима прописано да се поклони дају у вредности до неопорезивог износа, тако да и ако се омогући додела поклона, неће се по том основу плаћати никакве пореске обавезе.

ПС

Електронски часопис

ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Електронски часопис Леге Артис – Прописи у пракси налази се на интернет страници www.legeartis.rs, ажурира се свакодневно и користи путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, правним областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци се могу чувати у PDF формату, а могу и да се штампају и копирају.

Осим оних које чине штампано издање, у електронском издању налазе су и додатне рубрике: Образовање, Ауторско право, Планирање и изградња и др.

За брже информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Исплата додатка васпитачу за рад са децом са сметњама у развоју у предшколским установама које се финансирају из буџета Града Београда

У пракси се појавио проблем исплате увећања коефицијента по наведеном основу, што је у наставку текста и размотрено.

Уредбом о коефицијентима за исплату и обрачун плата запослених у јавним службама (даље: Уредба), која је донета на основу Закона о платама у државним органима и јавним службама, предвиђена је исплата увећања коефицијента у износу од 3% по детету оном васпитачу који у васпитној групи има децу са сметњама у развоју, сходно одредбама члана 3. став 1. тачка 4а) подтачка (2).

У пракси се појавио проблем исплате увећања коефицијента по наведеном основу из следећих разлога, односно уз следећа образложења:

► Од 1. 1. 2016. године финансирање установа врши се из буџета Града Београда, па предшколске установе немају више сопствених средстава како би позитивно одговориле на захтев васпитача у вези са одобрењем средстава за коефицијент од 3% по детету у складу са Уредбом. Из тог разлога такви захтеви прослеђују се на одлуку Секретаријату за образовање и дечју заштиту.

► Уколико дете које има сметње у развоју има личног пратиоца, васпитач на основу договореног плана индивидуализације сугерише начин на који ће лични пратилац детета допринети оптималном укључивању детета у васпитнообразовни процес, односно да лични пратилац (или педагошки асистент) тада спроводи васпитнообразовни рад.

► У случају у ком дете има личног пратиоца који обавља послове васпитнообразовног рада нема ни сложености посла у односу на основни посао васпитача, па самим тим ни основа за увећање коефицијента васпитачу сходно Уредби. Осим тога,

на основу Закона о платама у државним органима и јавним службама дефинисано је да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, што се односи и на увећање коефицијента.

► И најзад, на основу одредаба члана 4. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава ништаве су одредбе општег или појединачног акта (осим појединачног акта којим се плата повећава по основу напредовања) којим се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи на основу којих се повећава износ плата и другог сталног примања код наведених субјеката, па тако ни решењем, тј. појединачним актом не може да се измени коефицијент.

У појединим установама на питање критеријума по којима ће се исплаћивати увећање од 3% по детету васпитачи добијају одговор да је за ту врсту исплате меродавно једино мишљење Интерресорне комисије, док у другом периоду једини меродаван критеријум мора бити постојање индивидуалног образовног плана (даље: ИОП).

Смернице о процедурама израде ИОП-а дефинисане су Правилником о ближим упутствима за утврђивање права на ИОП, његову примену и вредновање, који је на снази од 13. 10. 2018. године.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја, као ресорно министарство, дало је одређена упутства у вези са постављеним питањем, којима се, између осталог, објашњава и да је

Питања претплатника из области зарада и других примања

Предузетници

Статус предузетника паушалаца до почетка вођења књига

Питање:

Уколико предузетник паушалац у другој половини 2019. године пређе промет од 6.000.000 динара, пореска управа решењем ће наложити вођење пословних књига почев од 1. 1. 2020 године. На који начин се третира промет остварен након пређених 6.000.000 динара до истека 2019. године?

Одговор:

Као што смо писали у броју 11/2019, приликом преласка на стварни приход попуњавате ППДГ-1Р (начин објашњен у броју 11/2019, стр. 64) на 31. 12. 2019.

Промет „након пређених 6.000.000 динара“ до истека 2019. године нормално се евидентира у књизи промета. Са аспекта опорезивања, а у складу са чланом 33. Закона о порезу на доходак грађана, опорезив приход од самосталне делатности за предузетника паушалаца јесте паушално утврђен приход. На основу тога може да се закључи да сав приход који је остварен за време док је предузетник имао статус предузетника паушалаца пада под третман паушала, који је утврђен за 2019. годину. Дакле, све до 31. 12. 2019. године предузетник је и даље паушално опорезован и наставља да се понаша као паушалац, изузев у случају уласка у систем ПДВ-а.

Извод из Мишљења Министарства финансија бр. 413-00-131/2018-04 од 18. 12. 2018. године:

С тим у вези, узимајући у обзир да се опорезивање не може вршити по истом основу два пута, приход који је обвезник остварио за период док је испуњавао услове да буде предузетник паушалаца (док није изгубио статус паушалаца јер је остао обвезник пореза на додату вредност) и за који период је измирио обавезе по основу јавних прихода, смањра се приходом од самосталне делатности који се паушално опорезује.

Основица за обрачун боловања за одржавање трудноће предузетнице која исплаћује личну зараду

Питање:

Добила сам информацију од РФЗО да приликом обрачуна боловања, када је у питању предузетница која исплаћује личну зараду, треба да применим просечну бруто основицу (бруто просечна лична зарада износи 28.000,00, иако је она испод бруто минималне зараде), тако да сам у недоумици како да исправно урадим обрачун и поднесем пореску пријаву ПП ППД ако се и за предузетнике који исплаћују личну зараду обрачун врши као за запослене.

Одговор:

У складу са чланом 90. став 2. Закона о здравственом осигурању основ за обрачун накнаде зараде за предузетника који се определио за личну зараду **утврђује се на начин као за осигуранике – запослене.**

Основ за накнаду зараде за време трудничког боловања чини **просечна зарада исплаћена запосленом у претходних дванаест месеци** пре месеца у којем је наступила привремена спреченост за рад, с тим да не може бити нижа од минималне зараде утврђене у складу са овим законом.

На основу наведеног може да се закључи да се код предузетнице која исплаћује личну зараду, а чија је просечна зарада остварена у претходних дванаест месеци нижа од минималне зараде, при утврђивању основа за накнаду зараде за време трудничког боловања за основицу узима минимална зарада.

Детаљније о томе можете прочитати у броју 6/2019, стр. 127.

Читајте најновија мишљења Министарства финансија на Прописи.нет

је, а за потребе опорезивања примењује се пореска стопа из Закона о порезу на доходак грађана.

С обзиром на то да Република Србија и Република Хрватска имају склопљен споразум о социјалном осигурању, глумац који је социјално осигуран у Хрватској нема статус осигураника у Републици Србији по основу обављања тих послова, што значи да се у том случају ово лице ни не пријављује на осигурање, а допринос за ПИО не обрачунава се и не плаћа. Ово лице права из социјалног осигурања на територији Републике Србије остварује у складу са одредбама споразума о социјалном осигурању.

Пријава ученика који су на пракси у ЦРОСО

Питање:

Предузеће обавља угоститељску делатност (ресторан) и хоће да склопи уговор са стручном школом о стручној пракси куvara и конобара. Да ли предузеће треба да плаћа порезе и доприносе за ученике на пракси? Да ли треба да се пријави у ЦРОСО и под којом шифром? Који образац се предаје, која је шифра врсте прихода?

Одговор:

У складу са Уредбом о садржини, обрасцу и начину подношења јединствене пријаве на оба-

везно социјално осигурање, јединственим методолошким принципима и јединственом кодексу шифара за унос података у Јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања:

► 2. ОСНОВ ОСИГУРАЊА. Уписују се подаци о основу осигурања прописани јединственим методолошким принципима и то:

► 2.3. Обавезно здравствено осигурање за случај настанка повреде на раду или професионалне болести:

► 1) ученици и студенти на обавезном производном раду, професионалној пракси или практичној настави; доказ: потврда школе да је лице на обавезном производном раду, професионалној пракси или практичној настави;

► Шифра 441:

► 4.4. Осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести – ученици и студенти који се, у складу са законом, налазе на обавезном производном раду, професионалној пракси или практичној настави.

Уколико са учеником није уговорена накнада по основу професионалне праксе / практичне наставе, плаћа се ПИО допринос од 4% и допринос за здравство од 2% на основицу која је једнака најнижој основици за обрачун доприноса (тренутно 23.921 динар), при чему је ОВП 620, пореска пријава ППП-ПД, уплатни рачун 840-4848-37, а шифра плаћања 254.

ПС

Електронско издање

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Незаобилазна помоћ у раду рачуновође

ПРОПИСИ.НЕТ је електронско издање које се налази на интернет страници www.propisi.net и садржи преко 250.000 докумената:

- прописе,
- судску праксу,
- службена мишљења надлежних министарстава,
- моделе уговора и обрасце из свих области,
- коментаре прописа.

Сва наведена документа међусобно су повезана.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Календар пореских и других обавеза за децембар 2019. године

Закон о порезу на додату вредност Уредба о критеријумима на основу којих се утврђује шта се, у смислу Закона о порезу на додату вредност, сматра претежним прометом добара у иностранство Правилник о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције и рефундације ПДВ			
Опис	Период	Рок	Основ
Подношење и плаћање ПДВ-а за пореског дужника који није обвезник ПДВ-а, на обрасцима ПОПДВ и ПП ПДВ	1. 11 – 30. 11. 2019.	10. 12. 2019.	Пореску пријаву ПДВ дужни су да поднесу и порески дужници који нису обвезници ПДВ-а у року од десет дана по истеку пореског периода у којем је настала пореска обавеза
Подношење ПОПДВ и ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране обвезника ПДВ-а и пореских дужника из члана 10. Закона, који имају месечни порески период, као и за обвезника из члана 36а Закона	1. 11 – 30. 11. 2019.	15. 12. 2019.	Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ јесте календарски месец за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 50.000.000 динара, као и за обвезника из члана 36а Закона

Закон о порезу на добит правних лица			
Опис	Период	Рок	Основ
Месечна аконтација пореза на добит правних лица	1. 11 – 30. 11. 2019.	15. 12. 2019.	На основу пореске пријаве за претходну годину, односно претходни порески период, или на основу месечне аконтације из последњег месеца претходног пореског периода
Подношење пријаве на обрасцу ПДПО/С	у року од 3 дана од исплате		Резидентни обвезник који откупљује секундарне сировине и отпад од резидентног, односно нерезидентног правног лица, дужан је да приликом исплате накнаде тим лицима најкасније у року од три дана од дана исплате обрачуна обустави и на прописани рачун уплати порез по одбитку, као и да поднесе пореску пријаву надлежном пореском органу. Пријава се подноси на обрасцу ПДПО/С.

Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом Правилник о начину праћења извршавања обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и начину доказивања извршења те обавезе			
Опис	Период	Рок	Основ
Подношење обрасца ИОСИ. Уплата обавезе за претходни месец.	1. 11 – 30. 11. 2019.	5. 12. 2019.	Обавеза послодавца да Пореској управи достави Извештај о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом у складу са Законом – образац ИОСИ, електронским путем преко портала Пореске управе или попуњавањем обрасца у оквиру корисничке апликације на порталу Пореске управе

Закон о угоститељству			
Опис	Период	Рок	Основ
Боравишна такса	1. 11 – 30. 11. 2019.	5. 12. 2019.	Боравишна такса за сваки дан боравка у угоститељском објекту Напомена: Не односи се на боравишну таксу коју плаћа физичко лице које пружа туристичке услуге смештаја у објектима домаће радиносће и сеоском туристичком домаћинству и боравишну таксу плаћа кварталино по решењу, до 5. у месецу за претходни квартал.

Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање			
Опис	Период	Рок	Основ
Уплата обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере	1. 11 – 30. 11. 2019.	15. 12. 2019.	Утврђивање обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере врши Пореска управа решењем, на основу података о осигураницима по том основу, које јој доставља надлежна организација за обавезно социјално осигурање
Крајњи рок за исплату зарада за претходни месец, односно обрачун и уплату доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу основицу ако послодавац нема средства за исплату зарада	1. 11 – 30. 11. 2019.	31. 12. 2019.	Исплаћена зарада или обрачунати доприноси за обавезно социјално осигурање
Плаћање доприноса на приходе од обављања самосталне делатности за претходни месец	1. 11 – 30. 11. 2019.	15. 12. 2019.	Члан 22. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање

Чланом 80. став 5. Закона о општем управном посредству („Сл. гласник РС”, бр. 18/2016; ауџендишно тумачење – 95/2018) прописано је да, ако последњи дан рока пада на дан у коме орајан не ради, рок истеће кад проишкне први наредни радни дан.

ПС

КАЛКУЛАТОР КАМАТА

у оквиру електронској издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблагоприятно плаћене јавне приходе и за неблагоприятно плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а поред свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција **Моје каматне стоје**, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуна камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуна камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална), која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблагоприятно плаћене јавне приходе, на неблагоприятно плаћен царински дуг и неблагоприятно плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За прешлашу и групе информације ишшиће нам на: office@ingpro.rs или нас изовише на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Зашто баш PROPISI.NET?

- ▶ Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- ▶ Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- ▶ Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- ▶ Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- ▶ Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- ▶ Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- ▶ Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- ▶ Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- ▶ Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- ▶ Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- ▶ Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- ▶ Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- ▶ Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ПРАВНО-ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

ИНГ-ПРО

Штампани часопис Lege Artis – Прописи у пракси: НЕЗАОБИЛАЗНИ ЧАСОПИС О ПРИМЕНИ ПРОПИСА

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

ПРИВРЕДНА СТАТИСТИКА